

HEBREOS

Dios ã wũúhdih cãacwãdih ã naáwát tútat

¹ Jon jãtuh ã naáwãdih naóh yapanitjidih dawá láa Dios ãt naáwãp wut jĩ. Biquí láana ĩ oo júmatjĩh, biíh láa oo júmat pah jígohtjĩh queétdih ãt naáwãp wut jĩ. Biíh láa ángelwãdih ãt naáwát tútup wut jĩ. Biíh láa ã wéheatdihjeh ĩt joyóp wut jĩ. Páant queétdih ã naáwãchah, jwĩ nuowãjidih ĩt jwũub naóh yapanap wut jĩ.

² Obohjeéhtih, nin péeni yeó jáapnadh ã wũúhboodih ãih doonãdih ãt naáwát tútup wut jĩ. ã ĩp ã wutuchah, nin baác dih jeádihbut ã wũúh ãt chãjap wut jĩ. Pánihna, péeni yeó jáapdh nihát ãih pínah ã jumuchah, ã ĩpboó nihát caandih ã wãhbiipna caá.

³ Caán ã ĩp biíc yoobó jumna, túini yoobát ã jumadh jwiít dih ã júatna caá. ã wũúh ã wẽpatjĩh ã wutuchah, nin baác, jeábut páantjeh ã jumna caá. Jwiít dih wun wũhni jwĩ yéejadh ã yoh péaat túttimah, jeáboó pũh laab béjnit, ã ĩp ã jéihyepmant bóo bawãmant ãt chúudup wut jĩ.*

Dios wũúh ángelwã chah ã túyat

⁴ Pánih jumna, ã wũúhboó ángelwã chah ã túina caá. Dios caandih ã wũhni wẽpatbut ĩ wẽpat chah ã jumna caá.

⁵ Páant ã jumuchah, ángelwãdih nihcan, ã wũúhdihjeh nin pah Dios ãt niijíp wut jĩ:

* **1:3** Jn 1.1-3; Col 1.15-17

“Meém wã wũúh caá. Páant ma jumuchah, buu nihat cãacwã ï enechah, meemdih maáh wã waadána caá”, át niijíp wut jĩ. *(Sal 2.7)*

Pánihna, ángeldih naóhcan, ã wũúhdihjeh nin pahbut át niijíp wut jĩ:

“Weém ã íp caá. Caán wã wũúh ã jumna caá”, át niijíp wut jĩ. *(2S 7.14; 1Cr 17.13)*

6 ã wũúh ã cãac jumuchah, nin pahbut caandih át niijíp wut jĩ:

“Nihat wĩih ángelwã bódicha caj yoh ñajnit, wã wũúhdih ï wëi naáwá naáh”, át niijíp wut jĩ. *(Dt 32.43; Sal 97.7)*

7 ãih ángelwãboodih nin pah Dios át niijíp wut jĩ:

“Wĩih ángelwãdih johlit wëpép ã bejat pah wëpép bejnit wã chãjna caá. Queét weemdih teo wãhnnitdih búdí iigát pah wëpnit wã jumat túutna caá”, át niijíp wut jĩ. *(Sal 104.4)*

8 Queétdih páant niijná yuhna, ã wũúhboodih nin pah át niijíp wut jĩ:

“Meém Dios jumnit, nihat cãacwãdih yoobópdi wutni ma maáh jumat ã buudcán niit.

9 Túi chãjatdih búdí wëinit, yéej chãjatboodih ma iiná caá. Páant ma jumuchah, meemdih wëi ennit, majeéh jumnit ï weñat chah, weém, ma íp Dios, meemdih wã weñana caá”, át niijíp wut jĩ. *(Sal 45.6-7)*

10 ã wũúhdih nin pahbut Dios át niijíp wut jĩ:

“Maá, biíhmahjeh nin baácdih, jeádihbut ma chãjap jĩ.

11-12 Páant ma chãjniji ã buudáh bejbipna caá. Obohjeéhtih, meémboó páantjeh ma jumbipna caá. Cãacwã moópni yéguehdih

yohnit, jáap chóo ã túut nuumát pah, jeá, baácdihtubt yohnit, jáap jeá, jáap baácdihtubt ma chãjbipna caá. Obohjeéhtih, meémboó wancan, ma jummat pahjeh ma jumbipna caá”, ã wũúhdih át niijíp wut jĩ. *(Sal 102.25-27)*

¹³ Ángeldih niijcán, ã wũúhboodih Dios nin pah át niijíp wut jĩ:

“Chah Maáh jumna, wã jéihyepmant bóo buwámant ma chúudú. Páant ma chúuduchah, meemdih eníhcannitdih wã yap yohat túttimah, queétdihtubt chah maáh jumnit, nihatdih ma watbipna caá”, át niijíp wut jĩ. *(Sal 110.1)*

¹⁴ Nihat ángelwã Diosdih teo wũhnit caá ã jumap. Pánihna, ã wũúh ã túi ubnitdih ã teo wáacat pínah niijná, jwĩ íp ãih ángelwãdih ãpĩ wahna caá.*

2

Cristo ã naáwátdih jwĩ joyáh bojcat

¹ Pánihna, Dios wũúh chah wẽpni, jwiútdih naóhni ã jumuchah jéihnit, caandih cádahcat túut niijná, jwĩ joiníjdih túi náhninit, jepahat caá náahap.

² Dios ã wutatdih ángelwã ã naóh yapanachah, cãacwãboó ã yap yohat jíib Dios queétdih át peéh chãjap wut jĩ. ã naóh yapani wutatdih cãacwãdih jepahat átih náahap wut yuh jĩ.

³ Obohjeéhtih, jwĩ Maáhboó ángelwã chah wẽpni ã jummatdih jéihnit, jwiútdih ã túi ubat pínah doonádih jepahat caá chah náahap. Cãacwãdih ã túi ubat pínah doonádih caanjéh át jwíh naáwáp wut jĩ.

* **1:14** Mt 4.11; Lc 1.19

Páant ã naáwáchah joinítjiboó jwiít dih ï jwúub naóh yapanachah, yoobóp dih ã jum at dih jwĩ túi jéihna caá. Pánihna, áih túini doonádih joyáh bojna, Dios jwiít dih búdí ã peéh chãjat pínahdih jwĩ jéih jweicán niít.

⁴ Jesúihwã caán doonádih bohénit, cãacwã ï jéih chãjca naáhdih Dios ã wēpatjĩh dawá láa ït chãj júutup wut jĩ. Páant ï chãjat pínahdih Túini Espírituboó ã náahat pahjeh queétdih wēpat át wūhup wut jĩ. Pánihna, ã wēpatjĩh ï chãj júutuchah, ï bohéat yoobóp dih ã jum at dih Dios queét joinít dih át jéihyanap wut jĩ.

Jesucristo jwiít pah ã cãac jum at

⁵ Péeni yeó jáap dih Dios ã jáap chãjni baác dih moondíh ángelwã maáta ï jumcan niít.

⁶ Obohjeéhtih, jwiítboodíh maáta ã waadábipna caá. Dios naáwát dih biíc naóh yapaniji nin pah át niíj daacáp tajĩ:

“Cãacwã oboh jum nit ï jumuchah yuhna, queétdih búdí oina, túi náhninit, mapĩ túi en daoná caá.

⁷ Maátcanjeh ángelwã ï wēpat nump cãacwã dih mat jum jwuhat túutup taga. Pánih jum at túutna yuhna, bũ queétdih wēpat wūhnit, maáta mat waadánap taga.

⁸ Páant maáta ma waadánachah, nihat nin baác dih jum nit chah caá ï jumup”, át niíj daacáp tajĩ.
(Sal 8.4-6)

Pánih maáta waadánit, nihat dih wut nit pínah jumna yuhna, bũ jwĩ wut jwuhcan caá.

⁹ Obohjeéhtih, Jesúsboó nin baácboó ã jumuchah, ángelwã nump jum jwuhnit, nihat cãacwã dih búdí oina, át wan wūhup wut jĩ. Búdí yeejép yapna,

jwiít dih ã wun wũhuchah ennit, ã wẽpatdih wũhna, Dios Jesús dih maáh ãt waadánap wut jĩ. Pánihna, buu chah maáh, túini yoobát ã jumatdihbut jwĩ jéihna caá.*

¹⁰ Dios ã náahat pah nihatdih chãjni ã jumna caá. ã náahat pah muntih jwiít ã wehdih jeáboó ub bejat túut niijná, ã wũúhdih ãt wun wũhat túutap wut jĩ. Jesús yeejép yapna, ã wun wũhatjĩh jwiít cãacwãdih yoobóp dih túi ubni caandih Dios ãt chãjap wut jĩ.

¹¹ Det ã yéjatdih yohnit, queéd dih túi ubnibut Dios weh ã jumna caá. Pánihna, Dios jwĩ íp ã jumuchah, Jesús jwiít áihwãdih **“Queét wã údwã caá”**, tíccanjeh, ã niijná caá.

¹² Jesús ã ípdih nin pah ã niiját dih Dios naáwát dih naóh yapani ãt niij daacáp tajĩ:

“Dios, ded pah ma jumatdih wã údwãdih wã naóh bípna caá. Nihat wũhwã ã míc wáac juyúchah, meemdih wẽi eonit, “Chah wẽpni ma jumna caá”, wã niijbípna caá’, ã niijíp jĩ”, ãt niij daacáp tajĩ. *(Sal 22.22)*

¹³ Nin pahbut biih ãt niij daacáp tajĩ:

“Meém chah wẽpni jumna, weemdih ma túi teo wáac bípna caá’, ã ípdih ã niijíp jĩ”, ãt niij daacáp tajĩ. *(Is 8.17)*

Nin ã niiját dihbut ãt niij daacáp tajĩ:

“Dios ã wehdih weemdih ã wũhuchah, queét bícdih ninjĩh wã jumna caá’, ã wũúh ã niijíp jĩ”, ãt niij daacáp tajĩ. *(Is 8.18)*

¹⁴ Pánihna, **“Ã weh”**, ã niijnít jwĩ jumuchah, Cristo jwiít pah ãt cãac jumap wut jĩ. Pánih cãac

* **2:9** Fil 2.6-11; He 12.2

jumnit, cruzboó wun wūhna, nemépwā ĩ maáh cāacwādih wunat túutnidih át yap yohop wut jĩ.

15 Jātih jwiítboó jwĩ wunat pínahdih úumnit, chéonit panihnit jwĩ jumup jĩ. Pánihna, nemépwā ĩ maáhdih yap yohna, jwiít chéonit panihnitdih Cristo át watap taga.

16 Ángelwādih teo wáaccan, jwiít Abraham juméná, Dioíhwā pínahboodih át teo wáacap wut jĩ. Caandih jwĩ jéihna caá.

17 Pánihna, jwiít ā úudwā panihnitjeh cāac jummat caandihbut át náahap wut jĩ. Páant ā cāac jumuchah, jwĩ yéejatdih yohat túut niijná, ā íip caandih át wun wūhat túutap wut jĩ. Páant ā wutatdih táí jepahna, jwiítidih jĩgah en teo wáacnit, sacerdotewā ĩ chājat pah át chājap wut jĩ. Pánih chājna, sacerdotewā ĩ chah maáh ā jumna caá.

18 Jwiít panihni ā jumuchah, caandih búdí yeejép át yapap wut jĩ. Obohjeéhtih, nemépwā ĩ maáh ā yéej chājat túutuchah yuhna, caandih át yap yohop wut jĩ. Pánih yap yohni jumna, jwiítidihbut nemépwā ĩ maáh ā yéejahichah, ā jéih teo wáacna caá.

3

Cristo Moisés chah ā túyat

1 Wā déewā, Jesúíhwā, Dios pehbhoó bejnit pínah ā ñionit ñi jumna caá. Pánih jumna, Jesucristo Dios ā naáwát túutni ā jummatdih, sacerdotewā ĩ chah maáh ā jummatdihbut ñi táí náhninaá. Páant ā naáwát túutni jumna, Dios jwiít cāacwādih ā táí ubat pínahdih át bohénap wut jĩ. Sacerdotewā ĩ chah maáh jumna, jwiítidih át wun wūhup wut jĩ,

Diosjeéh jwĩ túi jummat pínah niijná. Páant ã jummat doonádih jwĩpĩ naóhna caá.

² Dios ã chãjat tútat pahjeh Jesús ãt chãjap wut jĩ. Moisésjibut Dios caandih ã wutat pahjeh, ãih cãacwãdih ãt túi teo wáacap wut jĩ.*

³ Cãacwã mũudih ã wẽi enat chah, caán chãjniboodih ipĩ wẽi enna caá. Pánihat pah, Dioih cãacwãdih teo wáacni Moisésjidih ã weñat chah, queédih chãjni Jesúsboodih weñat caá náahap.

⁴ Mũú chãjni ã wihcah, mũú ãta wihcan tagaá. Pánihat pah, jwiítidih chãjni wihcah, jwiítbut jwĩta wihcan tagaá. Obohjeéhtih, Diosboó nihtidih chãjni ã jumna caá.

⁵ Moisés Diosdih teo wũhni jumna, ã wutat pah ãih cãacwãdih ãt túi bohénap wut jĩ. Pánih bohéna, Dios túttimah ã naáwát pínahdihbut ãt jéihyanap wut jĩ.

⁶ Obohjeéhtih, Cristoboó Dios wũúh jumna, ã ip ã wutat pahjeh jwiítidih en daoní ã jumna caá. Pánihna, úmcanjeh caandih cádahcan, ã pebhna jwĩ bejat pínahdih wẽi pãina, ãihwã yoobát jwĩ jumna caá.

Dioihwã ãjeéh ã chooát

⁷ Túini Espíritu Dios naáwátidih naóh yapanidih nin pah ãt niij daacát tútatup tajĩ:

“ Bũũ, Dios ã naáwáchah joiná, ñi nũowã caandih ã yap yohatji pah ñi yap yohca bojoó.

⁸⁻⁹ Ñi nũowã tútchi wihcapboó jumna, weemdih ã yap yohop jĩ. Pánih yap yohnit, “¿Yoobópdih Dios jwiítidih ã en daomí niít?” ã niijip jĩ. Cuarenta jópchi caánboó jibnit, queédih wã

* 3:2 Nm 12.7

túi chājatdih ī enep yuh jī. Obohjeéhtih, pánih enna yuhna, ī jepahcap jī. Páant ī yap yohatji pah yeebbát bíic yoobó ñi yap yohca bojoó.

10 Weemdih ī yap yohatji jíib queétdih búdí wā líjip jī. Pánih líjnit, “Queétdih yoobópdiw wā túi waawáchah yuhna, weemdih ípī jepahíhcan caá.

11 Pánihna, queétdih wā chooát tútat pínah pehb-
boó wā waadát tútcan níit”, wā níjíp jī,
Dios ā níj naóhna caá”, āt níj daacáp tajī.
(Sal 95.7-11)

12 Wā déewā panihnitá, ¡ñi túi chāja chaáh! Yéej chājatdih jwáub bidnit, Dios, páantjeh jumnidih túi jenah joyátdih ñita cádah tagaá.

13 Nin baácboó jum jwuhna, yéej chājcat tút níjíná, yeó jáap jummat pah ñi túi míic teo wáacá. Míic teo wáaccan, yéej chājna, “Páant wā chājachah, ā túina caá”, ñita níj jenah joi tágaá. Pánih yeeatdih jepahna, Diosdih búdí ñita yap yoh tagaá.

14 Pánihna, Cristodih jwī jwíih jepahat pah, caandih jwī túi jenah joí cádahcan, ājeéh jwī túi jumbipna caá.

15 Ā naáwátdih naóh yapani nin pah āt níj daacáp tajī:

“Buu, Dios ā naáwáchah joiná, ñi ñowā caandih ī yap yohatji pah ñi yap yohca bojoó”, āt níj daacáp tajī.
(Sal 95.7-8)

16 ¿Det tigaá Dios ā naáwáchah joiná yuhna, yap yohnit ít jumji? Egipto baácdih jumnitji Moisés ā ñumah bac júóhñit ít jumap wat jī.

17 Pánihna, queét yap yohnitdih cuarenta jópchi Dios ã íjichah, tátchi wihcapboó ãt wán beedép wut jĩ.

18 “Wã chooát tútat pínah pebhboó yeebdíh wã waadát tútcan niít”, queétdih ãt niijíp wut jĩ.*

19 Diosdih ã túi jenah joicát jíib ã chooát déejiboó ã waadcátjidih jwĩ jéihna caá.

4

1 Jon jãtíh moondíh “Wã pebh yeebdíh wã túi chooát tútbipna caá”, Dios ãt niijíp wut yah jĩ. Pánih naóhna, jwiítidihbut biíc yoobó niijná ãt chãjap wut jĩ. Pánihna, ãjeéh túi chooát tút niijná, Diosdih túi jepahat caá náahap.

2 Jon jãtíh moón Dios naáwátidih ã joyátji pahjeh mantíh, jwiítbut ãih táini doonádih jwĩ joyóp jĩ. Obohjeéhtih, queét joí waóhmitboó joiná yahna, “Dios ã niiját pahjeh ã chãjbipna caá”, ãt niij jenah joicáp wut jĩ. Pánihna, ã joiníji dedé pínah queétdih ãt nihcap wut jĩ.

3-4 Jwiítboó caandíh túi jenah joinít, Diosjeéh jwĩ jamuchah, jwiítidih ã túi chooát tútbipna caá. Obohjeéhtih, Dios naáwátidih naóh yapaniji ã daacát pahjeh tigaá caandíh jepahcannit nin pah ã yap-bip:

“Queétdih búdí íjnit, nin pah wã niijíp jĩ: “Í chooát pínah pebhboó waadcán, wãjeéh ã jamcan niít”, wã niijíp jĩ, Dios ã niijná caá”, ãt niij daacáp tajĩ. (Sal 95.11)

* 3:18 Nm 14.1-35

Obohjeéhtih, Diosjeh nin baácdih chãj péanit, nihat ãih tewatdih át teo péanap wut jĩ. ã naáwát dih biíh naóh yapani nin pahbut át niúj daacáp tajĩ:

“Seis yeó jáap nin baácdih, jeádihbut chãj péanit, teo cádah jwuhnit, Dios át choonáp wut jĩ”, át niúj daacáp tajĩ. *(Gn 2.2)*

⁵ Caandíh túi jenah joicánnitjidih nin pahbut ã naáwát dih naóh yapani át jwúb niúj daacáp tajĩ:

“ ‘Queét ĩ chooát déejiboó waadcán, wãjeéh ĩ jumcan niít’, Dios ã niijná caá”, át niúj daacáp tajĩ. *(Sal 95.11)*

⁶ Jwĩ nɔowã Dioíh doonádih jwíh joinítjiboó caandíh ĩ yap yohat peéh, ãihwã nihcan, ĩ chooát déejiboó ĩt waadcáp wut jĩ. Obohjeéhtih, bitaboó caandíh túi jepahnit, ãihwã jumna, ãjeéh ĩ túi choobípna caá.

⁷ Cãacwãdih ã túi ubat pínah yeó jáapnadih Dios át jwúb níwip wut jĩ. Páant ã níoni yeó jáapna buu láa ã jumna caá. Dawá jópchina jwĩ nɔowã ĩ joyát túttimah, caán ã níoni yeó jáapnadih Davidjidih Dios ã naáwát tútuchah, nin pah át niúj daacáp tajĩ:

“ ‘Buu yeebdíh wã naáwáchah joinít, yap yohcanjeh, weemdíh ñi túi jepahaá’, Dios ã niijná caá”, át niúj daacáp tajĩ. *(Sal 95.7-8)*

⁸ Josuéjiboó Dios ã wühni baácdih jwĩ nɔowãdih át numah jubínap wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, “Wãjeéh ñi túi choobípna caá”, niijná, caán baácdih ĩ chooát pínahdih Dios niijná át chãjcap wut jĩ. Caán baácdihjeh chooát túttna nihna, biíh ĩ chooát pínah yeó jáapdih áta naóhcan taga.*

* **4:8** Dt 31.7; Jos 22.4

⁹ Seis yeó jáap ã tewat túttimah, Dios ã chooátji pah muntih, jwiít ãihwãbut ãjeéh jwĩ túi choobípna caá.

¹⁰ Dios ã tewatdih ã cádahat pahjeh muntih, ãjeéh chooná, jwĩ wái náah jumni tewatdih jwĩ cádahbipna caá.*

¹¹ Pánihna, ãjeéh túi chooát túut niijná, jwiít ãihwãboó caandíh túi jenah joinít, ã naáwátidibut jwĩ túi jepah jĩh. Jon jãtíh moón jwĩ déewã Diosdih ã yap yohatji jíib ãjeéh túi jumcan, ãt jéih choocáp wut jĩ. Pánihna, queét ã chãjatji pah jwiítboó jwĩ chãjca boj jĩh.

¹² Dios naáwát oboh jumni nihcan, báadhni panihni ã jumna caá. Pánih jumna, chénaboó jaco wáini eéep naajĩh iidíp dũuj lãjapdih jwĩ bóodat pah, ã naáwátidih jwĩ jenah joyóchah, jwiítidih ã túi chũhna caá. Pánih chũhna, ded pah jwĩ túut numát pínahdih jwiítidih ã jéihyana caá.*

¹³ Ded pah jwĩ jenah joyátidih Diosdih jwĩ jéih bihcan caá. Nihat ã chãjnidih caánboó ã enna caá. Pánihna, ã pebhna juibínit, ded pah jwĩ chãjatjidih caandíh naáwát ã náahbipna caá.

Jesús sacerdotewã ã chah maáh ã jummat

¹⁴ Dios wũh, Jesús, ã líp pebhna waadnít, chah maáh ã jumna caá. Pánih wẽpni jumna, sacerdotewã ã chah maáh caá. Sacerdotewã ã maáh Dioíh cãacwãdih ã uúbát pah, Jesúsbut jwiítidih uúbhni ã jumna caá. Páant ã jumachah jéihnit, jwiítboó caandíh jwĩ túi jenah joí cádahca boj jĩh.

¹⁵ Jesús cãac jumna, ded pah jwĩ yapat pínahdih ã túi jéihna caá. Pánih jéihnit, yeejép jwĩ yapachah enna, jwiítidih jĩgah ennit, ã jéih teo wáacna caá.

* 4:10 Gn 2.2 * 4:12 Is 49.2; Ef 6.17

Nemépwã ï maáh caandíh ã yéej chãjat túutuchah yuhna, Jesús yéej chãjcani át jumup wut jĩ. Pánih jumna, jwiít dihbut ã yéej chãjat túutuchah, Jesús ã jéih teo wáacna caá, jwĩ yéej chãjcat pínah niijná.

¹⁶ Pánihna, Dios jwiít dih ã oyat dih jéihna, úmcanjeh, caandíh jwĩ úbát dée caá. Páant caandíh jwĩ úbúchah, jwiít dih oinit, jĩgah enna, ã túi teo wáacipna caá.

5

¹ Nihat sacerdotewã maáta ï chah maáta pínah dih Dios cãacwã cãtíh ã ñíona caá, queétdih ï teo wáacat pínah niijná. Pánihna, Dios dih teo wãh nit jumna, cãacwã ï yéej chãjat ji peéh nuñápwãdih mao cáo wãh nit, biíhdihbut caandíh ïpĩ wãhna caá, Dios ã enechah, cãacwã ï túi jumat pínah niijná.

² Bitá yéej nit ï jumat pah muntih, sacerdotewã ï chah maátahbut yéej nit ï jumna caá. Pánih yéej chãj nit jumna, yéej chãj nit dih jĩgah ennit, ï túi jéih teo wáacna caá.

³ Pánih yéej nit ï jumuchah, queét sacerdotewã ï maátahbut yéej chãjat peéh ã jumna caá. Páant ã jumuchah, queétjeh ï yéej chãjat peéh, cãacwã ï yéej chãjat peéhbut nuñápdih mao cáo wãhat caá náahap, Dios ã enechah, ï túi jumat pínah niijná.*

⁴ Sacerdotewã ï chah maáta jumíhna, queétjeh ï jéih waadcán caá. Diosboó queétdih ñíonit, ã waadána caá. Jon jãtíh Aarónj dih Dios ã ñíwat pahjeh muntih, búubut sacerdotewã ï chah maáta pínah dihbut ã ñíona caá.*

* 5:3 Lv 9.7 * 5:4 Ex 28.1

⁵ Páant queétjeh ï waadcátji pahjeh muntih, Cristobut sacerdotewã ï chah maáh pínah caanjéh maáh át waadcáp wut jĩ. Diosboó caandih maáh waadána, nin pah át niijíp wut jĩ:

“Meém wã wũúh ma jumna caá. Páant ma jumuchah, buu nihat cáacwã ï enechah, meemdíh maáh wã waadána caá”, Dios át niijíp wut jĩ. *(Sal 2.7)*

⁶ Biíh láa nin pah át niijíp wut jĩ:

“Melquisedec sacerdote ã jumatji pahjeh, biíc yoobó meembút páantjeh sacerdote ma jumbipna caá”, ã wũúhdih át niijíp wut jĩ. *(Sal 110.4)*

⁷ Cristo nin baáboó jumna, jũinít, ã ípdih bádí át wúbúp wut jĩ. **“Ma náahna, ma teo wáacá, wã wuncat pínah niijná. Obohjeéhtih, páant wã wuníhcah yuhna, ma náahat pahjeh ma chãjaá”**, át niijíp wut jĩ.* Páant ã niij wúbúchah, ã íp át joyóp wut jĩ. Pánihna, ã íp ã náahat pahjeh ã chãjíchah enna, ã wúbátdih joiná, caán wunnijidih át booanap wut jĩ.

⁸ Cristo Dios wũúh jumna yuhna, bádí yeejép át yapap wut jĩ. Pánih yapna yuhna, ã ípdih át jepah cádahcap wut jĩ. Pánih jumna, ded pah táí jepahatdih át jéihyep wut jĩ.*

⁹ Pánih yeejép yapna yuhna, yoobópdih jepahni cruzboó wunna, nihat caandih jepahnitdih táí ubni ã jumna caá.

¹⁰ Páant ã wun wũhuchah, Melquisedec panihni sacerdotewã ï chah maáh Diosboó caandih maáh át waadánap wut jĩ.

* **5:7** Mt 26.36-46; Mr 14.32-42; Lc 22.39-46
10.18; Fil 2.8

* **5:8** Mt 26.39; Jn

Cristoíh doonádih jwĩ jepah cádahachah, bádí ã tobohat

¹¹ Cristo sacerdotewã ã chah maáh ã jummatdih yeebdíh chah wã bohéhina yah caá. Obohjeéhtih, páant wã jwúub naáwíhichah yahna, yeébbóó ñita túi beh joicán tagaá. Pánih beh joicánnit ñi jumachah, yeebdíh wã túi jéih bohécan caá.

¹² Maatápdih Cristoíhwã ñi jumna yah caá. Pánih jumnit, bitaboodíh ñi bohénachah, ãta túi tagaá. Obohjeéhtih, túi beh joicánnit ñi jumachah, bitaboó yeebdíh ã jwúub bohéat caá náahap. Dios naáwát bñocannidihjeh ñi beh joiná caá. Wébít jóóh macdihjeh ã nomat pah yeebbút bñocannidihjeh ñi túi joiná caá. Jáap bohé jwíihnit ã jummat pah ñi jumna caá.

¹³ Det jóóh macdih nomnit, wébít ã jum jwuhna caá. Queét ã nihat pahjeh tigaá yeéb ñi jumap. Pánihna, “Nin yeejép caá. Con túini caá”, yeebdíh ã níj bohénachah yahna, páantjeh ñi beh joicán caá.*

¹⁴ Jeémát dih jeémpnitboó behnit ã jumna caá. Queét panihnit caá Dios naáwát dih túi míic bohénit ã jumap. Pánih bohéna, “Nin yeejép caá. Con túini caá”, queétboó ã níj jéihna caá.

6

¹⁻² Pánihna, Dios naáwát dih chah jéihna, túi behnit panihnit jwĩ jum jíih. Cristoíh doonádih jwíih bohéna, nin pah jwĩ jéihyep jí: Jwiít cáacwã jwĩ jenah joyátjéhjeh jwĩ chãjachah, dedé pínah nihcap jí. Pánih chãjna, Diosdih jwĩ weñacap jí. Páant jwĩ chãjatjidih cádahnit, Cristodih jepahna, túiniboodíh túut nñmnít, caandíh jwĩ túi jenah joí jwíihip jí.

* 5:13 1Co 3.2

Páant jwĩ jwíih jepahachah, nin pah jwiít dih ã jwíih bohénap jĩ: Ded pah Jesúíhwãdih daabáát dih, jwiít ãihwãdih ã teo jáhaatdihbut ã bohénap jĩ. Wunnitji ã jwúub boo pud jũúwát pínahdih, péeni yeó jáapdih caandíh jepahcannitdih Dios ã peéh chãjachah, búdí yeejép ã yapat pínah ã péacatdihbut ã jwíih bohénap jĩ. Páant ã jwíih bohéátjidihi túi jéihna, chah jwĩ bohé jĩh.

³ Diosdih, ã naáwát dihbut chah jwĩ jéih jĩh. Dios ã náahachah, jwiít nihat bíicdih páant jwĩ chãjbipna caá.

⁴ Obohjeéhtih, det pánih chãjcan, Diosdih ã cádahbipna caá. Pánih cádahnit, jwúub yéej chãjna, ã jéih jwúub túut nuumcán níit. Queét Cristodih jwíih jepahnit, “Áih dooná yoobóp dih caá ã jumup”, ã níj jenah joyóp yuh jĩ. Pánih jenah joinít, Dios queét dih ã túi ubatdih, Túini Espíritu ãjeéh ã jummatdihbut ã jéihyep wut yuh jĩ.

⁵ Dios naáwát dih joiná, túini naáwát ã jummatdih ã jéihyep wut yuh jĩ. Nin péeni yeó jáapna Dios ã maáh jumupboó ã wēpatjĩh ã teo wáacatdihbut ã jéihyep wut yuh jĩ.

⁶ Pánih jéihna yuhna, caandíh cádahna, Dios wũúhdih cruzboó ã jwúub mao yohat pah caá ã chãjap. Páant ã chãjachah enna, bita Cristodih ã deohbipna caá. Páant ã cádahachah, det queét dih ã jéih jwúub túut nuumát túutcan níit.

⁷ Nin pah caá ã jumup: Túini baác dih mah ã jũúwúchah, wápchi mínah caanjĩh ã momni túi chíih jũóh nit, ã quehechah, ã jeémát pínahdih ã bíbohna caá. Caán baác dih Dios ã túi chãjna caá. Pánihat pah Diosdih cádahcan, ã naáwát dih chah

bohénitdih ã túi teo wáacbiḡna caá.

⁸ Obohjeéhtih, ded baácdih óot jumni pihna, yeejép yílipbut ã chíihichah, dedé pínah nihcan caá. Pánihni baácdih túi chãjcan, Dios ã cáo yohbipna caá. Páant ã cáo yohat pah caandíh cádahnitdihbut ã cáo yohbipna caá.*

Cristodih cádahcannitdih Dios ã túi ubat

⁹ Wã oinitaá, yeebdíh páant niúj naóhna yuhna, “Cristodih cádahnit caá”, yeébboodíh wã niúj jenah joicán caá. Cristo ã túi ubnit ñi jumuchah, túini ñi chãjatdih wã jéihna caá.

¹⁰ Jwiít nihat jwí túi chãjatji jíib jwí íip jwiítidih ãpí túi chãjna caá. Caandíh oina, búdí teonit, áihwãdíh ñipí túi teo wáacna caá. Páant ñi chãjachah enna, ã quíib buudcán niút.

¹¹ Pánihna, ñi jumat yoobó ñi jumat pah bóo bitadih túi oinit, ñi teo wáacat pínahdih yeebdíh jwí náah yacna caá. Páant ñi chãj cádahcat jíib jwí íip ã pebhboó yeebdíh ã túi chãjat pínahdih ñi túi jéihbipna caá.

¹² Yeéb yabh teonit ñi jumatdih jwí náah yaccan caá. Bitá Cristoíhwã yeejép yapna yuhna, “Jesús weemdíh ã túi teo wáacbiḡna caá”, niúj jenah joinít, caandíh ñi cádahcan caá. Páant ñi jumuchah ennit, “Wã pebhboó yeebdíh wã túi chãjbipna caá”, jwí íip ã niijátji pah ã chãjbipna caá. Pánihna, queét ñi chãjat pah, yeébbút ñi chãjaá.

¹³⁻¹⁴ Jon jãtíh Abrahamdih Dios ã wēpatjĩh nin pah át niijíp wut jí: “Meemdíh búdí wã túi chãjbipna caá. Pánih túi chãjna, ma juménádih dawá wã cãac

* 6:8 Gn 3.17-18

poosat túutbipna caá”, ãt niijíp wut jĩ. Biíh caan páh wēpni wihcah, caán ã wēpatjĩhjah ãt naáwáp wut jĩ.*

15 Páant ã niijátjidih náhninit, Abrahamboó ã túi páñachah enna, ã niijátji pahjah Dios caandíh ãt túi chãjap wut jĩ.

16 “Dios ã enechah, yoobópdih niijná caá wã chãjap”, jwiít cãacwãboó jwĩpĩ niijná caá. Pánihna, chah jumni ã wēpatjĩh niijnít, yoobópdih jwĩ niiját ã jummatdih jwĩ júutna caá. Páant jwĩ niijíchah joinít, jwĩjeéh míic jũihniboó “Ã niiját yoobópdih tigaá”, niij jéihnit, ã jũih cádahna caá.

17 Obohjeéhtih, Dios Abrahamdih “Meemdíh wã túi chãjbipna caá”, ã niiját yoobópdih ã jummatdih júutat túut niijná, ã wēpatjĩhjah ãt naáwáp wut jĩ. Páant ã naáwát dih jéihnit, “Ã naáwát yoobópdih ã jumuchah, caandíh ã túut nuumcán niít”, Abraham, ã jaimenábut ít niij jéihjip taga. Jwiít nihát ãihwãbut caandíh jwĩ jéihna caá.

18 Dios ã jéih yeecan caá. Pánih yeecanni jumna, chéne naáwátjĩh ã niiját yoobópdih ã jummatdih jwiít dih ã jéihyana caá. ã niiját dih joiná, ã wēpatjĩhjah ã niiját dihbut joiná, caandíh ã túut nuumcát pínahdih jwĩ jéihna caá. Páant ã jummatdih jéihna, ã pebhna jwiít dih ã ab bejat pínahdih úumcanjah jwĩ wēi páina caá.

19-20 Pánih wēi páina, caandíh jwĩ túi jenah joí cádahcan niít. Sacerdotewã ĩ chah maáta cãacwãdih úubh wúhat túut niijná, Dios ã jumni tólihna waadnít, wúupni yégueh jãh yaíhni chóodih ĩpĩ yap waadáp wut jĩ.* Páant ĩ chãjat pah, jwĩih

* 6:13-14 Gn 22.16-17 * 6:19-20 Lv 16.2

pínahdih Diosdih uúbát túut niijná, Jesúsbat Dios pebhna át waad béjep wut jĩ. Pánihna, Jesús páantjeh sacerdotewā ĩ chah maáh Melquisedec panihni jumna, Dios ā jumapboó jwiít āihwādh ā waoh waadáchah, jwiítbat jwĩ jéih waadbípnā caá.*

7

Melquisedec panihni sacerdotewā ĩ chah maáh Jesús ā jummat

¹ Melquisedecboó* Salem wūt jumni tútchidih moón ĩ maáh, caanjéh muntih sacerdotebat jumna, Dios wēpnidih uúbhni át jumap wut jĩ. Maátadh Abrahamwā míic mao yap yohnit, ĩ jwúub jūúwúchah, Melquisedec caandih jwāáadh át juibínap wut jĩ. Pánih jwāáh juibínit, “Nin Abrahamdih bádí ma túi chājaá”, Diosdih át niij uúbup wut jĩ.

² Páant ā jwāáat pínah jǎtih, Abrahamboó caandih eníhcannidih míic mao yap yohnitji, maátah bií déedih át ub jūúwup wut jĩ. Páant ā ub jūóhndih chénat pah téihya poómpdih jenah ennit, biíc poómpdih Melquisedecdih át wáhup wut jĩ. “Melquisedec”, niijná, “Túi chājni maáh”, niijná ĩt chājap wut jĩ. “Salem”, niijná, “Túi jumni”, niijná ĩt chājap wut jĩ. Pánihna, caán Salem tútchidih moón ĩ maáh jumna, “Chah maáh túi jummat túutni”, caandih ĩt niijp wut jĩ.*

³ Melquisedec ā mánadh, ā nūowādhbat ĩ daacát ā wihcan caá. Ā cāac jummatdih, ā wunatdhbat ĩ daacát ā wihcan caá. Pánih jumna, páantjeh ā

* 6:19-20 Sal 110.4 * 7:1 He 5.6 * 7:2 Gn 14.17-20

jumna caá. Páant ã jumatdih jéihna, ded pah Dios wááh Cristobut páantjeh sacerdote ã jumatdih jwí jéihna caá. Pánihna, Cristo sacerdote ã jumat pah Melquisedecbut sacerdote ã jumna caá.

⁴ Melquisedec oboh jumni ã nihcatdih ñi táí náhninaá. Chah maáh jumna, Diosdih Abraham ã túyat pínahdih át úúbup wut jī. Abrahamboó jwí nuowāji ī maáh yoobát jumna yuhna, Melquisedec chah maáh ã jumatdih jéihna, ã ub jūóhni biíc poómpdih caánboodih át wāhup wut jī.

⁵ Moisésji nihat judíowādih páant át wāhat túutup wut jī. Pánih wutna, Leví ã jumená sacerdotewā ī jumchah, ī déewā ī wāhat pínahdih át ubat túutup wut jī. Ī déewā Abraham ã jumená ĩt jumup wut jī. Leví Abraham jumá ã jumchah, ã juménabut Abraham jumená ĩt jumup wut jī. Nihat Abraham jumená jumna yuhna, Leví jumená sacerdotewā jumnit, ĩ déewā ĩ wāhatdih ĩpī ubup wut jī.*

⁶ Obohjehtih, Melquisedecboó Leví jumá nihcan yuhna, Abraham ã wāhatdih át ubup wut jī. “Meemdih wā táí chājbipna caá”, Dios ã niijní Abraham ã jumchah yuhna, Melquisedecboó caandih Dios ã táí chājat pínahdih át úúbup wut jī.

⁷ Nindih jwiit nihat jwí jéihna caá: Chah jumniboó nump jumnidih táí chājat pínahdih āpī úúbhna caá. Pánih jéihnit, Melquisedecboó pánih úúbhni ã jumchah, Abraham chah ã jumatdih jwí táí jéihna caá.

⁸ Jwiit cāacwā jwí wāhatdih ubnit sacerdotewā, cāacwājeh jumna, wunnit pínah ĩ jumna caá. Obohjehtih, Melquisedecboó Abraham ã wāhnidih

* 7:5 Nm 18.21

ubnji báadhni ã jumna caá. Dios naáwátdih naóh yapanit daácna, ã wunatjidih naóhcan, “Páantjeh báadhni caá”, niijná it chãjap wut jĩ.

⁹ Bũũ moón Leví jumená jumnit sacerdotewã, Dios ã wãhat tútatdih i ubna caá. Páant i ubuchah yũhna, Abraham Melquisedecdiwãhna, nihat Leví jumená i wãhat pínah panihnidihbut Melquisedecdiwãhna ãt chãjap wut jĩ.

¹⁰ Melquisedecdiwãhna Abraham wũh láa, ã jumna Levíboó ãt cãac jum jwũhcap wut jĩ. Pánihna, Melquisedec Abrahamdiwãhna, Leví pínahdiwãhna ãt jwãáap wut jĩ. Leví, ã jumenábut Melquisedecdiwãhna panihnit jumna, caán nump it jumap wut jĩ.

¹¹ Moisésji wutnit, Leví ã déewãdihbut sacerdotewã ãt jummat tútup wut jĩ. ã wutat pahjeh queét sacerdotewã nuñupwãdih mao cao wãhniwãhna, cãacwãdih it ubh wũhap wut jĩ, Dios ã enechah, túnit i jummat pínah niijná. Páant i chãjachah, túi yoobópdih jumna nihna, bih sacerdotediwãhna náahcan tagaá. Obohjeéhtih, pánih jumcan, bih sacerdotewã Melquisedec panihnidih bũũ jwĩ náahna caá. Pánihna, Leví jumna Aarónji ã jumená poómpdih moón sacerdotewãdih bũũ jwĩ náahcan caá.

¹² Sacerdotewãdih Dios tút nũmniwãhna, jwiítidih ã wutatdihbut tút nũmát caá náahap.

¹³ Dios Moisésjidih wutat tútnit, Leví jumna Aarón ã jumená poómpdihjeh sacerdotewã ãt waadáat tútup wut yuh jĩ. Páant ã wutuchah yũhna, jwĩ Maáh Jesús Leví jumna nihcan caá.

¹⁴ Judá jumená poómpdih bóo ã jummatdih jwĩ túi jéihna caá. Obohjeéhtih, Moisés sacerdotewã

waadánit, Judáih poómpdih moondíh át waadácáp wut jĩ.

¹⁵ Caandíh jéihna, nindihbut jwĩ táí jéihna caá: BHH Dios jáap ã waadáni sacerdote Cristo Melquisedec panihni ã jumna caá.

¹⁶ Jon jãtih jumnit sacerdotewã pínah Dios ã wutat pahjeh Levíih poómpdih moonjéh ít waadáp wut jĩ. Obohjeéhtih, Leví juma nihcah yuhna, páantjeh jumna, Cristo sacerdote át waadáp wut jĩ.

¹⁷ Nin pah Dios át niijíp wut jĩ:
 “Meém páantjeh sacerdote ma jumbipna caá. Melquisedec sacerdote ã jumat pahjeh mantih meembát sacerdote ma jumbipna caá”, Dios ã wáuhdih át niijíp wut jĩ. *(Sal 110.4)*

¹⁸⁻¹⁹ Moisésji ã wutatdih jepahíhna yuhna, jwiít cãacwã yoobópdih jwĩ jéih jumcan caá. Pánihna, caán ã jwíih wutatji yoobópdih jwĩ jumat pínahdih ã teo wáacch, Dios caandíh át cádahap wut jĩ. Pánih cádahnit, jwĩ Maáh ã wun wúhatdih jwĩ táí jenah joyát jíib Dios jwiítidih ã táí ubna caá, ãjeéh jwĩ táí jumat pínah niijná. Páant ã chãjachah, caandíh táí jéih úbhnit, ã pehbhoó yoobópdih jwĩ jumat pínahdih jwĩ wēi páina caá.

²⁰ Cristodih sacerdote waadána, ã wēpatjĩh naóhnit, Dios caandíh át waadánap wut jĩ. Obohjeéhtih, ã wēpatjĩh naóhcanjeh, bita sacerdotewãdih át waadánap wut jĩ.

²¹ Cristoboodíh sacerdote waadánit, Dios caandíh nin pah át niijíp wut jĩ:
 “Weém, ma Maáh, wã wēpatjĩh meemdíh yoobópdih wã naóhna caá. Pánih wēp naóhna, meemdíh wã jenah joyátdih wã

túut nuumcán niít. Páantjeh sacerdote ma jum̄bipna caá”, Dios Cristodih át niijíp wut jĩ. *(Sal 110.4)*

22 Pánih wēp naóhna, Jesús jwiít dih ā túi ubat pínahdih niijná, át chājap wut jĩ. “Cāacwā dih wā túi ubbipna caá”, niijná, Dios Jesús dih át wah deyanap wut jĩ. Pánihna, Jesús ā wun wūhatdih túi jenah joinít, Dios ā niijátji yoobópdih ā jum̄matdih jwĩ jéihna caá.

23 Jwĩih jum̄nit sacerdotewā ĩ wunuchah, bita ĩpĩ túut nuúm waadáp wut jĩ. Pánihna, dawá sacerdotewā ĩt jum̄ap wut jĩ.

24 Obohjeéhtih, Jesúsboó páantjeh ā jum̄uchah, caandíh túut nuum̄ní sacerdote pínahdih jwĩ náahcan caá.

25 Jesús páantjeh jum̄na, āih cāacwā dih ā uúbh cádahcan caá. Pánih uúbhna, nihat caandíh jepah-nitdih ā túi ubna caá, Dios pebhboó ājeéh jwĩ túi jum̄mat pínah niijná. Pánihna, Jesúsjeh yoobópdih jwiít dih túi ubni ā jum̄na caá.

26 Cāacwā jwĩ chājat pah yeejép chājni nihcan, Jesús dih yéej chājat peéh ā wihcan caá. Yeejép wā cātíh jum̄nijidih jeáboó ub bejnit, nihat cāacwā chah maáh Dios át waadánap wut jĩ. Pánih jum̄na, Jesús sacerdotewā ĩ chah maáhbūt jum̄na, jwiít dih túi teo wáacni ā jum̄na caá.

27 Bita sacerdotewā ĩ jum̄mat pah nihcan caá. Queétboó yeó jáap jum̄mat pah nuñp̄wā dih mao cáo wūhna, queétjeh ĩ yéej chājat jíib jwĩih wūhnit, túttimah, cāacwā ĩ yéej chājat jíibbūt ĩpĩ wūhup wut jĩ. Dawá láa páant ĩt chājap wut jĩ, cāacwā dih Dios ā túi enat pínah niijná. Obohjeéhtih, Jesúsboó biíc láajeh wun wūhna, caanjéh āih bácahdih míic

wūhñit, cǎacwǎdih ĩ yéej chǎjat peéh āt jíib chǎjap wut jĩ.*

²⁸ Moisésji ā wutah pah sacerdotewā ĩ maáta pínahdih cǎacwǎdih ĩ waadát túutachah, yéejat wihcannit ĩt nihcap wut jĩ. Obohjeéhtih, caán túttimah, Dios wēp naóhna, ā wūh páantjeh yéejat wihcanniboodih sacerdotewā ĩ chah maáh āt waadánap wut jĩ.

8

Jesús sacerdotewā ĩ chah maáh jwiít dih ā tái teo wáacat

¹ Caán nihatdih naóhna, nindih bácah yeebdih naóhna caá wā chǎjap: Sacerdotewā ĩ chah maáh panihni Jesús jwiít dih teo wáacni, jeáboó Dios ā jéihyepmant bóo bawámant ā chúdna caá.*

² Pánih chúdnit, jwiít áihwǎdih āpĩ úbhna caá. Nin baácboó jumni, cǎacwā ĩ chǎjni Dioih múboó sacerdotewā Dioih cǎacwǎdih ĩpĩ úbhna caá. Obohjeéhtih, Jesús jeáboó Dios ā chǎjni mú yooabát díitboó jumna, jwiít áihwǎdih āpĩ úbhna caá.

³ Nihat nin baác dih moón sacerdotewā ĩ maáta nuñpǎwǎdih ĩpĩ mao cáo wūhna caá. Páant queétdih Dios āt wutap wut jĩ, cǎacwā ĩ yéej chǎjat peéh ĩ jíib chǎjat pínah niijná. Jwiít dih teo wáacni sacerdotedihbut mao cáo wūhat panihnidih Dios āt wūhat túutap wut jĩ, jwĩ yéejat peéh ā jíib chǎjat pínah niijná. Páant ĩ wūhat pahjeh mantih, Cristo jwĩ yéejat jíib caanjéh āt múic wūhap wut jĩ, Dios jwiít dih ā wēi enat pínah niijná.

* **7:27** Lv 9.7 * **8:1** Sal 110.1

4 Nin baácboó sacerdotewã wãát jumna caá. Pánihna, Jesúsboó nin baácboó páantjeh jumna nihna, sacerdote äta jéih jumcan tagaá.

5 Nin baácboó jumnit sacerdotewã nin baác dih jumni Dioíh m̄dihjeh ï teo wãhna caá. Cãacwã caán m̄dih chãjna, jeáboó jumni m̄ pánihni ït chãjap wut jï. Páant ã jumchah, jeejíboó Moisés dih Dios äih m̄ pínahdih chãjat tútnit, “Meemdih wã naáwát pahjeh m̄ntih wíih m̄dih, ni hat caán diítboó jumnidihbut túi yoobópdih ma chãjat tútup”, ät niijíp wut jï.*

6 Obohjeéhtih, jeáboó jumni Dioíh m̄ nin baácboó jumni m̄ chah túini ã jumna caá. Pánihna, Jesús sacerdote jumna, ã tewatboó nin baác dih jumni sacerdotewã ï tewat chah caá ã jumup. Dios Moisés wã dih “Yeebdih wã wut dih jepahnit, wãjeéh ñi túi jumbipna caá”, ät niij naáwáp wut yuh jï. Obohjeéhtih, jwiít dih “Jesús yeebdih ã wun wãhatboodih túi jenah joinít, wãjeéh ñi túi jumbipna caá”, ät niij naáwáp wut jï. Queédih ã naáwátji chah jwiít dih ã naáwát ã jumna caá. Pánihna, Jesúsboó jwiít dih túi ubni jumna, nin baácboó jumnit sacerdotewã chah wẽpni ã jumna caá.

7 ã jwíih wut atjidih yoobópdih jéih jepahcan, cãacwã äjeéh ït jéih jumcap wut jï. ã wut atjidih jwí jéih jepahchah nihna, biíh naáwát dih Dios äta naóhcan tagaá.

8 Obohjeéhtih, ã wut atjidih ï túi jepahcatdih enna, äih cãacwã dih jũihna, nin pah ät niijíp wut jï:

* 8:5 Ex 25.40

“Nin wã niijátdih ñi túi joyoó: Túttimah, ni-hat wíih cáacwã, Israel juménádih, Judá juménádihbut jáap naáwátdih wã naóhbi-pna caá.

9 Ī n̄owã Egipto baácboó jumnitjidih bacanit, ded pah wãjeéh ĩ túi jumat pínahdih queétdih wã naáwáp yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant wã naáwátdih ĩ joí cádahap jĩ. Páant ĩ cádahatdih ennit, weembút queétdih wã cádahap jĩ. Páant queétdih wã naáwátji pah jwúb naóhcan, mácah wã naóhbi-pna caá.

10 Túttimah nihat Israel juménádih nin pah wã naóhbi-pna caá: Wã w̄tatdih yeebdíh wã túi náhniabi-pna caá. Páant wã náhnianachah, ñi túi wēi jepahbi-pna caá. Weém ñi Maáh jumna, yeebdíh wã en daobi-pna caá. Yeéb wíihwã jumna, weemdíhjih ñi úbhbipna caá.

11 Pánihna, caán láa teo wāhñit dée, maáta déebut nihat weemdíh túi jéihñit míicjih ĩ jumbipna caá. Pánih jéihñit jumna, det ĩ déewádh nin pah ĩ míic níj bohécan níit: ‘Ded pah jwí Maáh Dios ā jumatdih ma jéihyeé’, ĩ niijcán níit.

12 Pánihna, ĩ yéej chājatjidih yohnit, queétdih peéh chājcan, caandíh chéneji wã jwúb náhnican níit”, Dios āt niijíp w̄t jĩ. *(Jer 31.31-34)*

13 Pánihna, jáap naáwátdih naóhna, ā jwíih naáwátji āt cádahat túut̄ w̄t jĩ. Caán máa naáwátjidih jáap naáwátboó jwúb túut n̄umní ā jumna caá.

9

Dioh m̄á nin baácboó j̄mni, jeáboó j̄mni

¹ Dios Moisésjidih jwíih wʉtʉna, ded pah cǎacwǎ caandíh ì weñat pínahdih ãt naáwáp wʉt jì. Nin baácdih moón caandíh ì weñat pínah mʉudíh ded pah ì chājat pínahdihbut ãt naáwáp wʉt jì.

² Caán mʉudíh nʉñápʉwǎ chóojíh ìt wǎapáp wʉt jì.* Caán mʉú diítboó chéne tólih ìt chājar wʉt jì. Ì jwíih waád jʉibíni tólih “Dioíh tólih”, ìt niijíp wʉt jì. Caán tólihboó ì jíí cáagat nahna ãt jʉmʉp wʉt jì.* Cáagat naabút ãt jʉmʉp wʉt jì. Caán cáagat naajíh sacerdotewǎ Diosdih ì wǎhni pan naaná ãt jʉmʉp wʉt jì.*

³ Wǎʉpni yégueh chóojíh ì jǎh yáihni tǎahmant biíh tólih ãt jʉmʉp wʉt jì. Caán “Dios ã jʉmat tólih”, ìt niijíp wʉt jì.*

⁴ Caán tólihboó chej jʉmnidih cáagnit ì cáwat naá ãt jʉmʉp wʉt jì. Caán naá orojíh ì chājni wʉt jì.* Orojíh ì chājni paihbut caanjíh ãt jʉmʉp wʉt jì.* Caan páih diítʉna orojíh ì chājni pamap ãt jʉmʉp wʉt jì. Caan pámap diítʉna “maná”, ì niijní ãt jʉmʉp wʉt jì.* Caan páih diítʉna Aaróníh íoh caját nahbut chíih yabacni jʉm,* Dios ã wʉtatdih ã daác búudhniiji chéne jeé naanábut ãt jʉmʉp wʉt jì.*

⁵ Caan páih wǎáp lajni naajíh chéne ángelwǎ orojíh ì pǎp dodhniit ìt jwǎáh ñʉhʉp wʉt jì. Queét ángelwǎ Dios caanjíh ã jʉmatdih jʉutʉna ìt chājar wʉt jì. Pánihna, caanjíh jʉmna, Dios cǎacwǎ ì yéejatdih ãpí yohop wʉt jì.* Caán mʉudíh bóodih

* **9:2** Ex 26.1-30 * **9:2** Ex 25.31-40 * **9:2** Ex 25.23-30 * **9:3**
 Ex 26.31-33 * **9:4** Ex 30.1-6 * **9:4** Ex 25.10-16 * **9:4** Ex 16.33
 * **9:4** Nm 17.8-10 * **9:4** Ex 25.16; Dt 10.3-5 * **9:5** Ex 25.18-22

páant bóojeh tigaá wã naóh jwuhap.

⁶ Caán muudih ï túi á mohat túttimah, sacerdotewã yeó jáap jummat pah jwíih waád jubíni tólih dih waadnít, Dios ã wutat pah ïpí chãjap wut jĩ.*

⁷ Sacerdotewã ï chah maáhjeh biih tólihboó jópchi jummat pah biíc láa ã waadát yeó jáapdihjeh ãpí waadáp wut jĩ. Pánih waadnít, ï maoni nuñup ï wãhni pínah meépdih caanjih jumni paih wãapátdih ãpí chíanap wut jĩ, caán meépdih ennit, Dios cáacwã ï yéejatdih ã yohat pínah niijná. Meépdih ub bejcan, ãpí jéih waadcáp wut jĩ. Diosdih uúbat túut niijná, caanjéh ã yéej chãjatji, nihat bita judíowã ï jéihca naáh yéej chãjatji jibbut meépdih át ub waad béjep wut jĩ.*

⁸ Páant Dios ã chãjatjih Túini Espíritu nin pah jwiitdih ã jéihyana caá: Moisésdih ã chãjat túutni muú Dios ã jummat tólihboó cáacwã ït jéih waadcáp wut jĩ. Sacerdotewã ï chah maáhjeh caanná át jéih waadáp wut jĩ. Pánihna, Moisésdih ã chãjat túutniji muú páantjeh ã jumuchah nihna, jwiit cáacwãjeh Diosdih jwíta jéih uúbhcan tagaá.

⁹ Diosdih ï weñat muú ded pah ã jumtji, caán diitboó ded pah ï chãjatjidihbut naóhna, jwiit buu moondih nindih Dios bohéna caá ã chãjap: Cáacwã Diosdih weñat túut niijná, nuñupwãdih mao cáo wãhna yuhna, Dios ã náah yacat pah túinit ït nihcap wut jĩ. Pánih chãjna yuhna, ïih caolih páantjeh yéejni jumna, Diosjeéh ït jéih jumcap wut jĩ.

¹⁰ Nin pah ïpí chãjap wut jĩ: Nuñupdih mao cáo wãh, jeémp, babh, ïih báhahnadih chocna, Moisés ã wutatji pah Diosdih ïpí weñep wut yuh

* 9:6 Nm 18.2-6 * 9:7 Lv 16.2-34

jĩ. Obohjeéhtih, caán wutat pah chãjna yuhna, ï túut numát déedih queédih át teo wáaccap wut jĩ. Pánihna, Dios jáap bohéatdih ã naáwát túttimah, jon jãtuh bóo wutatboó dedé pínah nihcan caá.

¹¹ Obohjeéhtih, jwiútdih túi chãjat túut niijná, Cristoboó sacerdotewã ï chah maáh yoobát jumnit, átát jũwúp wut jĩ. Pánih maáh jumna, jeáboó jumni Diosdih weñat muú yoobát dih át waadáp wut jĩ. Caán jeáboó jumni muú nin baácboó cáacwã ï chãjni muú chah túini ã jumna caá.

¹² Cristo Dios ã jumapboó cabra meépdih, jwi meépdih Diosdih wũhat túut niijná, át ub waadcáp wut jĩ. Obohjeéhtih, biíc láajeh jwiútdih wun wũhna, ãih meép panihnidi hjuh át ub waadáp wut jĩ. Pánih ub waadnit, jwĩ yéejatdih ã yohochah, jwiútdih páantjeh Diosjeéh jwĩ jumnipna caá.

¹³ Dios Moisésdih ã wutatjiboó “Wunnitdih ñi chũúchah, ñih bácahdih quei pánihni ã naácna caá”, át niijp wut jĩ. Pánihna, ñih bácah quei pánihnidi chocat túut niijná, cabra meép, jwi meép, * jiwiwãdih ï cáwatji jõóhjuhbut* sacerdotewã queédih ïpĩ choj jãhanap wut jĩ.

¹⁴ Páant ï chãjachah yuhna, queédih át túi teo wáaccap wut jĩ. Obohjeéhtih, Cristo wunna, ãih meépboodih ã yoh wũhchah, jwiútdih búdí ã teo wáacna caá. Caán yéejat wihcanni jumna, cruzboó wunna, Túini Espíritu páantjeh jumni ã teo wáacatjih, caanjéh ãih bácahdih Diosdih át wũhup wut jĩ. Pánih chãjna, jwĩ yéejatdih yohnit, iiguipna jwĩ bejat déejidih át túi ubup wut jĩ. Páant ã túi ubnit jumna, “Yéejat peéh weemdih wihcan caá”, jwĩ niúj

* 9:13 Lv 16.15-16 * 9:13 Nm 19.9,17-19

jéihna caá. Pánih jumna, Dios, páantjeh jumni ã náahat pahjeh chãjnit jwĩ jumna caá.

Jáap naáwát

¹⁵ Moisés ã wutatjidih jepahna yuhna, ã yéijat peéh queétdih páantjeh ã jumuchah, cãacwã Dios-jeéh ãt jéih jumcap wut jĩ. Páant ã jumuchah, nin jáap naáwát dih naóh nit, “Cristoboó ã wun wũhatjĩh jeh cãacwã dih wãjeéh wã túi jumat tút bípna caá”, Dios ãt niijíp wut jĩ. Páant ã niijátji pah, ã yéijat dih yohnit, ã níonit dih túi ubat tút niijná, Cristo ãt wun wũhap jĩ. Páant ã túi ubuchah, páantjeh ãjeéh jwiit ãihwã jwĩ túi jumbípna caá. Pánih jumna, ãihwã dih Dios ã wũhat pínah dih jwĩ bíboh bípna caá.

¹⁶⁻¹⁷ Cãac ã wunat pínah jãt ih, ã déewã dih ã wũhat pínah dih ãpĩ daác jwejna caá. Obohjeéhtih, ã buud jwũhcah, ãih bíí déedih ã déewã ã jéih ub jwũhcan caá. ã wunat pínah jãt ih ã daác jwejni núo dedé pínah nihcan caá. Obohjeéhtih, ã wunat túttimah, ã daacátji pahjeh ãih bíí déejidih ã ubbípna caá.

¹⁸ Páant ã wuncah, caán núo dedé pínah ã nihcat pahjeh muntih, nuñápdih ã maocah, Dios Moisés dih ã niijátjibut dedé pínah ãta nihcan tagaá.

¹⁹ Dios ã wutatdih Moisés ji nihát ãih cãacwã dih ãt naóh beedánap wut jĩ. Pánih naóh péanit, jiwí meép, cabra meépdih mahjĩh ãt widip wut jĩ. Túttimah, oveja yoócdih ã duhani, hisopo wut jumni yílíp bíic dih nah chéonit, ãt taj báahanap wut jĩ. Pánih taj báahanit, Dios ã wutatdih ã daácni tólihdih, nihát cãacwã dih but ãt choj jãhanap wut jĩ.

²⁰ Pánih choj jãhanit, nin pah Moisés queétdih ãt niijíp wut jĩ: “Dios nin ã wutatjidih jwiit dih ã jepahat tútup jĩ, ãjeéh jwĩ túi jumat pínah niijná.

Pánihna, caán meépdih enna, ã naáwát yoobópdiã ã jummatdih jwĩ jéihna caá”, ãt niijíp wut jĩ.*

²¹ Túttimah, caán tólihdih cáacwādiãbut ã choj jāhaat pahjeh muntih, Diosdih ã weñat pínah mūdih, niãat caán diitboó jumnidihbut ãt choj jāhanap wut jĩ.*

²² Páant tigaá, Dios ã wutat pah, meépdih yoh wūhat caá náahap, cáacwā ã yéjatdih ã yohat pínah niijná. Biqui láanajeh cáacdih quei pánihni ã jumachah, meépdih yoh wūhcan, mahjĩhjih chocat pínahdih Dios ãt wutap wut jĩ. Meép panih-nijĩh chocannidih, Dios cáaquih yéjatdih ã quib buudcán niit.*

²³ Pánihna, nin baácboó jumni Diosdih ã weñat mū, niãat caán diitboó jumniãbut quei wihcanni panihni ã jummat pínah niijná, nuñup meépdih yoh wūhat ãpĩ náahap wut jĩ. Moiséswā caán mūdih jeáboó jumni mū pánihni ãt chãjap wut jĩ. Jeáboó jumni mū Dioih mū yoobát ã jumachah, chah táini meép panihnidih yohat caá náahap.

Cristo biic láajeh ã wun wūhat

²⁴ Nin baácãdih bóo Diosdih ã weñat mū cáacwā ã chãjnidih Cristo ãt waadcáp wut jĩ. Caán mūdih waadcánjeh, yoobópdiã jeáboó ãt bejep wut jĩ, Dios ã jumapboó jwiitdih ubát túut niijná.

²⁵ Nin baácãdih moón sacerdotewā ã maata jópchi jummat pah Diosdih weñat túut niijná, ã jumni tóliãboó nuñup meépdih ãpĩ ub waadáp wut jĩ. Obo-hjeéhtih, Cristo biic láajeh wunna, ãih meép pani-

* **9:20** Ex 24.6-8; Zac 9.11; Mt 26.28 * **9:21** Lv 8.15 * **9:22** Lv 17.11

hndih Dios ã jummat tólih yoobátboó ãt ub waadáp wut jĩ.

²⁶ Cristo dawá láa waadná nihna, nin baácđih Dios ã chãjat túttimah, nihat cãacwã jwĩ yéej chãjatji jíib, dawá láa caandíh wun wũhat ãta náah tagaá. Obohjeéhtih, nin péeni yeó jáapna jwĩ yéejatđih yohat túut niijná, nin baácboó biíc láajeh cãac jumnit, ãt wun wũhup wut jĩ.

²⁷ Nihat cãacwã biíc láajeh jwĩ wunna caá. Páant jwĩ wunat túttimah, túinitđih, yeejépwãđihbut Dios ã ñíobipna caá, yeejépwãđih peéh chãjat túut niijná.

²⁸ Biíc láajeh jwĩ wunat pah, dawá cãacwã jwĩ yéejatđih yohat túut niijná, Cristobut biíc láajeh ãt wun wũhup wut jĩ. Túttimah, ã jwũub dei jũóhđipna caá, páant muntih. Pánih jwũub dei jũóhđit, jwĩ yéejatđih yohat túut niijná, ã jwũub wun wũhcan niít. Obohjeéhtih, jwiít caandíh wẽi pãinitđih ubđih ã jũóhđipna caá, páantjeh ã pebhboó Dios-jeéh jwĩ jummat pínah niijná.*

10

Máa naáwát ã teo wáaccat

¹ Cristoíh dooná túini yoobát ã jumna caá. Obohjeéhtih, Moisés ã wutatji túini pah jumna yuhna, biíc yoobó nihcan caá. Caán wutatđih jepahnit, yeó jáap jummat pah, nihat jópchina nuñúpwãđih mao cáo wũhna, Diosđih ípĩ weñep wut yah jĩ. Obohjeéhtih, pánih chãjna yuhna, cãacwã ã yéejatđih ã jéih yoh beedácan caá.

² Ì jéih yoh beedána nihna, biíc láajeh Diosđih pánih wũhđit, “Buu yéejat peéh jwiítđih ã wihcan

* **9:28** Is 53.12

caá”, ãta niíj jenah joi tágaá. Pániñ jenah joiná, nuñúpwãdih mao cáo wũhatdih ãta cádah tagaá.

³ Obohjeéhtih, jópchi jummat pah nuñúpwãdih mao cáo wũhna, cáacwã ã yéejatdih ã jéih quíib buɔdcán caá.

⁴ Pániñna, jiwí meépdih, cabra meépdihjeh Diosdih jwí wũhuchah yuhna, jwí yéej chãjatdih ãta yoh beedácan tagaá.

Cristo ã wũn wũhat

⁵ Páant yoobópdiñ ã jumuchah, Cristo nin baácboó ã cáac jummat pínah jãtíhbit nin pah Diosdih ãt niijíp wut jĩ:

“Cãacwã nuñúpwãdih mao cáo wũhna, trigo ojdiñbut ã wũhatdih ma náahcan caá. Pániñ náahcan, con baácboó ma cáac jummat tútuchah, ma chãjni bácañ meemdiñ weñani pínah ã jumbipna caá.

⁶ Cãacwã ã yéejatdih ma yohat pínah niijná, nuñúpwãdih ã mao cáo wũhuchah, ma wẽi encan caá.

⁷ Páant ma wẽi encatdih jéihnit, ninboó jumna, ma náahat pah chãjadiñ wã bejbipna caá. Páant ma naáwãt diñ naóñ yapani ã niíj daacáp jĩ”, Cristo ã ípdiñ ãt niijíp wut jĩ. *(Sal 40.6-8)*

⁸ “Cãacwã nuñúpdih ã mao cáo wũhat pínah, trigo ojdiñbut ã wũhat pínahdiñ queétdih ma náahcap jĩ. Páant ã wũhuchah yuhna, ma wẽi encap jĩ”, Cristo ãt jwíñ niíj naáwáp wut jĩ. Moisés páant queétdih ã chãjat tútuchah yuhna, caandiñ Dios ãt wẽi encap wut jĩ.

⁹ Páant niíj péanit, nin pah ãt jwũub niijíp wut jĩ: “Meém ma náahat pah chãjadiñ wã bejbipna caá”, ãt niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchah, nin pah jwí jéihna

caá: Jon jãtíh nuñápwãdih ï mao cáo wãhatjidih cádahat túutnit, biíh bohéatboodíh Dios naóhna át chãjap wut jĩ.

¹⁰ Pánihna, Jesucristo ã íp ã náahat pah wun wãhnit, jwiít cáacwã jwĩ yéejatdih át yoh wãhup wut jĩ. Biíc láajeh wunna, ãih bácahdih át wãhup wut jĩ, jwiít ãihwã Diosjeéh páantjeh jwĩ jummat pínah niijná.

¹¹ Nihat sacerdotewã yeó jáap jummat pah Diosdih weñat muúboó teonit, nuñápwãdih ípĩ mao cáo wãhna caá. Obohjeéhtih, páant ï mao cáo wãhna yuhna, cáacwã ï yéejatdih ï jéih yoh beedácan caá.*

¹² Obohjeéhtih, jwĩ yéejatji jíib Cristoboó biíc láajeh wun wãhna, jwĩ yéejatdih át túi yoh beedánap wut jĩ. Pánih yoh beedá péanit, ã íp pebhna púuh laab béjnit, ã jéihyepmant bóo buwámant, át chúudup wut jĩ.

¹³ Caanná chúudnit, caandíh eníhcannitdih ã íp ã yap yohat pínahdih ã pãina caá.*

¹⁴ Pánihna, biíc láajeh wun wãhnit, Dioíhwã ï yéejatdih át yohop wut jĩ, yéejat wihcannitjeh páantjeh ï jummat pínah niijná.

¹⁵ Caán yoobópdih ã jummatdih naóhna, Dios naáwãtdih naóh yapanidih Túini Espírituboó nin pah át níj daacát túutup tajĩ:

¹⁶ “Nin pah Dios ã niijíp be: ‘Túttimah bóo láa nihat cáacwãdih nin pah wã níj naóhbipna caá: “Wã wãtatdih yeebdíh wã náhnianachah, wẽinit ñi jepahbipna caá.

* **10:11** Ex 29.38 * **10:13** Sal 110.1

17 Ñi yéej chãjatdih wã jwúub náhnican niít”, wã ni-
ijbípna caá, Dios ã niijná caá”, ãt niíj daacát
túutup tajī. *(Jer 31.33-34)*

18 Pánihna, jwī yéej chãjatdih ã yohochah, jwī
yéejat jíib sacerdotewã nuñúpdih ī jwúub mao cáo
wãhatdih jwī náahcan caá.

Uumcanjeh, Diosdih jwī jéih úúbat

19 Wã déewã panihnitá, Jesúsboó wun wũhna,
ãih meépdih ã yohochah, jwiítboó úumcanjeh, Dios
pebhna waadnít pah, caandíh jwī jéih úúbhna caá.

20 Pánihna, nin baácđih moón sacerdotewã ī
maáta ĩpī chãjatji buu láa jwiítđih dedé pínah ni-
hcan caá. Cristoboó jwī yéej chãjatji jíib ã wun
wũhuchah, caán tóliđđih jāh yaíhni chóodih ã yeo
dei bejechah,* jáap namá panihnidih ãt chãjap wut
jī, Dios ã jumapna jwī túi waadát pínah niijná.*

21 Pánihna, jwiítboó Dioíh muu pánihnit jwī
jumuchah, jeáboó jumna, jwiítđih úúbh wũhni
Cristo chah wěpni sacerdote ã jumna caá.

22 Páant ã jummatđih jéihna, úumcanjeh, caandíh
túi jenah joiná, Dios pebhna waadnít, caandíh
jwī úúbat dée caá. “Cristo weemdíh wun wũhna,
wã yéejatđih ã yohochah, buu yéejat jíib weemdíh
wihcan caá”, jwī niíj jéihna caá. Pánih jenah joí
cáđahcan, mahjīh jwī chocat pah, quei wíhcannit
panihnit jwī jummat dée caá.*

23 “Yeebdíh wã túi úbbipna caá”, ã niijátji pah
ã chãjbipna caá. Páant ã chãjat pínahđih túi jéihnit,
bitadihbut caandíh jwīpī naóhna caá. Caandíh jwī
túi náhniat dée caá.

* 10:20 Mt 27.51; Mr 15.38; Lc 23.45
Lv 8.30; Ez 36.25

* 10:20 Jn 14.6

* 10:22

24 Pánih náhninit, jwĩjeéh j̄m̄nitdih oina, teo wáacnit, nihat biícđih jwĩ túi j̄mat dée caá.

25 Diosdih weñat túat niijná, jwĩ míic wáacat dée caá. Bitá ĩ míic wáacatdih cádahna caá ĩ chājap. Páant ĩ cádahachah ȳhna, jwiítboó jwĩ cádahca boj jĩh. Nin baácboó jwĩ Maáh ã jwúub dei j̄úwát pínah bahnijeh ã j̄dhna caá. Caandíh jéihna, jwiít ãihwã búdí jwĩ míic weña jĩh.

26 Yoobópdih j̄m̄ni naáwátđih jwĩ jéihna ȳhna, “Wã náahat pah wã chājbipna caá”, jwúub niij jeh nah joinít, jwĩ yéej chājachah, Dios jwĩ yéejatđih ã yohcan niít.

27 Páant jwĩ chājachah, ã tobohna caá. Nihat Diosdih eníhcannitdih peéh chājnit, iiguípna ã bejat túutbipna caá. Pánihna, caandíh cádahnit, jwúub yéej chājnitdihbut biíc yoobó ã peéh chājbipna caá. Páant ã peéh chājat pínah búdí úm náah j̄m̄ni caá.*

28 Moisés ã w̄tatjidih ded ã yap yohochah, judíowã ĩ maáta caán yap yohnidih ĩpĩ peéh chājap w̄t jĩ. ã yéej chājachah ennitji, biíc peihcannit caandíh ĩ naóh yacachah, ĩ naáwát yoobópdih ã j̄matđih ĩt jéihyep w̄t jĩ. Pánih jéihnit, jĩgah encanjeh, caandíh ĩpĩ mao yohop w̄t jĩ. Biíc peihcannit wihcah, chénewã caandíh ĩ naóh yacachah, ĩpĩ peéh chājap w̄t jĩ.*

29 Páant ĩ peéh chājat chah, Dios ã w̄úhdih eníhcannitboodíh ã peéh chājbipna caá. Cristo wun w̄hna, ãih meépdih ã yoh w̄huchah, Dios jwĩ yéejatđih ã yohna caá. Páant ã yohat pínahđih jwiítđih ãt naáwáp w̄t jĩ. Obohjeéhtih, det yéejatđih

* 10:27 Is 26.11 * 10:28 Dt 17.6; 19.15

yohnit jumna yuhna, túttimah caandih yap yohna, jwúub yéej chājnit, “Jesúih meép oboh jumni ã jumna caá”, ï níj jenah joiná caá. Páant níj jenah joinít, queétdih oini Túini Espíritudih yeejép naóhna caá ï chājap. Páant ï chājachah ennit, Dios queétdih búdí ã peéh chāj bipna caá.*

30 “Det ï yéej chājatji jíib weém caá wã peéh chāj bip. Wíihwã jumna yuhna, yeejép ï chājachah, queétdih wã peéh chāj bipna caá”, ãt níjíp wut jí.* “Yoobópdihi tigaá Dios páant níj naóhni ã jumap”, jwí níj jéihna caá.

31 Pánihna, Dios chah wēpni ã jumachah, yéej chājnitdih ã peéh chājat pínah úum náah jumni caá.

32 Jātih ded pah ñi jumatiidih ñi túi náhninaá. Túini doonádihi joiná, jwíih jepahnit, dawá láa búdí yeejép yapna yuhna, Jesúsdihi ñit cádahcap tají.

33 Biquí láana cáacwã ï enechah, bita yeebdih yeejép naóhni, yeejép ït chājap tají. Biíh láa bita Jesúihwādihi yeejép ï chājachah enna, yeejép yapnitdih ñit jígah en teo wáacap tají.

34 Bitadihi nemat muúboó ï nemechah ennit, yeebbút ñit jígahap tají. Níih bií déedih ï dúuc wáyachah yuhna, jígahcanjeh, “Ñ túina caá”, ñit níjíp tají. “Nin baácdih bóo chah túini jeáboó wã bíbohat pínah páantjeh ã jumna caá”, níj jéihna, ï dúuc wáyachah yuhna, ñit weñep tají.

35 Pánihna, úumcanjeh, Diosdihi ñi túi jenah joí cádahca bojoó. Páant ñi cádahcat jíib, yeebdih ã túi chāj bipna caá.

36 Yeejép yapna yuhna, Dios ã náahat pah ñi chāj

* 10:29 Ex 24.8; He 13.20 * 10:30 Dt 32.35-36; Ro 12.19

cádahca bojoó. Páant ñi chãj cádahcah, “Wĩihwãdih wã pebhboó wã túi jummat túutbipna caá”, Dios ã niijátji pah, yeebdíh ã túi chãjbipna caá.

³⁷ Nin pah Dios naáwát dih naóh yapani át niúj daacáp tajĩ:

“ Wã wahni ã jubíát pínah bahnibitjeh ã jedhna caá.

³⁸ Pánihna, wĩihwã, wã náahat pah chãjnit, wã wahnidih túi jenah joinít, ì túi jumbipna caá. Obohjeéhtih, caandíh ì cádahachah, queédih wã wëi encan niít’, Dios ã niijná caá”, át niúj daacáp tajĩ. *(Hab 2.3-4)*

³⁹ Obohjeéhtih, jwiítboó Diosdih cádahcan, iiguípna bejnit pínah nihcan caá. Caandíh túi jenah joinít jumna, páantjeh ãjeéh jwĩ jumbipna caá.

11

Diosdih túi jenah joyát

¹ Nin pah Diosdih túi jenah joyát ã jumna caá: Diosdih túi jenah joiná, jwiít dih ã túi chãjat pínahdih jwĩ túi jéihna caá. ã niijátji pahjeh ã chãj jwuhcah yuhna, “ ã niijátji pah yoobóp dih ã chãjbipna caá”, jwĩ niúj jéihna caá. Páant ã chãjat pínahdih encan yuhna, “ Yoobóp dih páant ã chãjbipna caá”, jwĩ niúj jenah joiná caá.

² Páant ì túi jenah joyóchah ennit, Dios jon jãtjih moondíh át túi wëi enep wut jĩ.

³ Diosdih túi jenah joinít, nin pah jwĩ jéihna caá: Dios ã naáwát wëpatjĩh nihad dih át chãjap tajĩ. Pánihna, jwĩ enca naáhjidih nihad buu jwĩ enni pínahdih át jíghanap wut jĩ.*

* **11:3** Gn 1.1; Sal 33.6,9; Jn 1.3

⁴ Abeljiboó Diosdih túi jenah joiní jumna, ove-jadih mao cáo wǎhnit, caandih át weñep wut jĩ. Obohjeéhtih, ã úud jeñé Caín ã momatji quehedih-jeh Diosdih át wǎhup wut jĩ. Pánihna, Dios Abel ã wǎhniboodih chah át wēi enep wut jĩ. Pánih wēi enna, “Weemdih túi jenah joinít, Abel túini ã jumna caá”, át niijíp wut jĩ. Caán ã wunat túttimah yuhna, ã túi jenah joyátjidih bohénit, ded pah jwiítboó jwĩ túi jenah joyát pínahdih jwĩ jéihna caá.*

⁵ Enocboó Diosdih túi jenah joiní ã jumuchah, Dios caandih át wēi enep wut jĩ. Pánih wēi ennit, ã wuncat pínah niijná, nihat bácahjah Dios jeáboó caandih át ub bejep wut jĩ. Páant ã ub bejat túttimah, cáacwǎ caandih ít jéih bid juicáp wut jĩ.*

⁶ Páant ã yapatjidih jenah joinít, “Diosdih túi jenah joicán, caandih jwĩ jéih weñacan caá”, jwĩ niij jéihna caá. Ded caandih bidniboó “Dios ã jumna caá. Pánihna, caandih wǎ túi bidichah, weemdih ã túi chǎjbipna caá”, niij jenah joyát caá náahap.

⁷ Noéjiboó Diosdih túi jenah joiní jumna, ded pah ã chǎjat pínahdih ã naáwáchah, át túi jepahap wut jĩ. Pánih jepahnit, ájeéh bóli, ã weh, ã weh áana yaádh biíc dih pobyitdih túi yapat túut niijná, búdí jǎáj chóodih át chǎjap wut jĩ. Pánih túi jenah joiná, nihat bita yeejép ĩ chǎjachah enna, queétdih át pej jumcap wut jĩ. Pánihna, Diosdih ã túi jenah joyóchah, “Caán túini ã jumna caá”, Dios át niij enep wut jĩ.*

⁸ Abrahamjiboó Diosdih túi jenah joiní jumna, Dios ã wǎhni pínah baácboó ã bejat túutuchah joinít, át jepahap wut jĩ. Caandih jepahnit, ã jumni

* 11:4 Gn 4.3-10 * 11:5 Gn 5.21-24 * 11:7 Gn 6.13-22

baácmant bejna, ã jéihca naáh baácna át juibínap wut jĩ.*

⁹ Páant ã juibínachah, “Nin baácdih yeebdíh wã wãhbirna caá”, Dios ã niijíchah joinít, caán baácdih át chãwáp wut jĩ. Caandíh, ã wãúh Isaacdih, ã juma Jacobdihbut “Nin baácdih yeebdíh wã wãhbirna caá”, Dios át niij naáwáp wut jĩ. Queét caán baácdih moón nihcan yuhna, Diosdih táí jenah joinít jumna, nañúp chóonadih yúh taj cáagni muanádih chãjnit, caánboó ít jumap wut jĩ.*

¹⁰ Pánih jumna yuhna, caanjíh ã jum jwuhat pínahdihjeh Abraham át jéihyep wut jĩ. Jeáboó jumni tútchina ã bejat pínahboodíh wēi páina át chãjap wut jĩ. Caán tútchi Diosboó ã jenah joyát pah chãjni ã jumuchah, buudcán, páantjeh ã jumbirna caá.*

¹¹ Abraham behe, ãjeéh bóli Sarabut beh wili, weh wihcannit ít jumap wut jĩ. Queét chénat pah behnit jumna yuhna, Abraham Diosdih táí jenah joiní jumna, Dios ã teo wáacatjéh ít weh jumap wut jĩ. “Dios ã niijátji pah ã chãjbirna caá”, Abraham ã niij jenah joyát jíib, Sara mit weh jumap wut jĩ. Pánihna, Abraham behe jumna yuhna, ã wãúhdih át enep wut jĩ.*

¹² Abrahamji wanni dée ã jumuchah yuhna, ã jaimená dawá ít cáac poonap wut jĩ. Cúiwádh, óondihbut jwí jéih jenah encat pah ã jaimenádihbut jwí jéih jenah en buujácan caá.*

¹³ Queét nihat Diosdih táí jenah joinít, ít buudáp wut jĩ. “Yeebdíh caán baácdih wã wãhbirna caá”,

* **11:8** Gn 12.1-5 * **11:9** Gn 35.27 * **11:10** He 13.14 * **11:11**
Gn 17.19; 18.11-14; 21.2; Ro 4.17-22 * **11:12** Gn 15.5; 22.17; 32.12

Dios queédih ã niijná baácdih juibícanjeh, ãt wunup wut jĩ. Caán baácdih queétjeh bíbohcan yuhna, Dios ã niijátji pah, túttimah ã jaimená ã bíbohat pínahdih ãt jéihyep wut jĩ. Pánih jéihnit, ãt weñep wut jĩ. Pánihna, “Nin baácdih jibnitjeh jwĩ jamna caá”, ãt niijíp wut jĩ.*

14 Páant niijná, bíh baácdih ã bidatjidih jwĩ jéihna caá.

15 Pánih bidnit, ã jwíh jamni baácna jwúb bejéhna nihna, ãta jéih jwúb bej tagaá. Pánihna, “Bíh baácdih jwĩ bidna caá”, niijná, jon jãtíh ã cádahni baácdih niijná ãt chãjcap wut jĩ.

16 Obohjeéhtih, chah túini baácboodíh bidna ãt chãjap wut jĩ. Caán ã bidni baác jeáboó caá ã jamup. Caánboó ãh tútchi pínahdih Dios átát ámoh péanap wut jĩ. Pánihna, “Dios jwĩ Maáh caá”, ã niijíchah joinít, ãt tíccap wut jĩ.

17-18 Túttimah, Dios Abrahamdih ã wũáh Isaacdih ãt mao cáo wũhat tútup wut jĩ. “¿Yoobópdih níit weemdíh ã táí jenah joí?” niijná, páant ãt wutup wut jĩ. Pánihna, Abraham Diosdih táí jenah joiní jamna, ã niiját pah ãt chãjap wut jĩ. “Ma wũáh Isaacjĩh ma jaimenádh wã cáac pooabipna caá”,* Dios ã niijátjidih náhnina yuhna, Abraham caandíhjah mawat túut ãt chãjap wut jĩ.*

19 “Wã wũáh Isaacdih wã mao wũhuchah, Dios caandíh ã jéih boobipna caá”, Abraham ãt niij jenah joyóp wut jĩ. Páant ã mawat túut chãjachahjeh, Dios caandíh ãt cádahat tútup wut jĩ. Páant ã mawíhni jwúb báadhni pah caandíh ã enechah, ã

* 11:13 Gn 23.4; 1Cr 29.15; Sal 39.12

* 11:17-18 Gn 21.12

* 11:17-18 Gn 22.1-14

wūáh ãjeéh ãt jwúub jumup wut jĩ.*

20 Pánihat túttimah, Isaacboó Diosdih túi jenah joiní jumna, ã weh Jacob, Esaúdihtubt “Túttimah, Dios meemdíh búdí ã túi chãja naáh”, ãt niijíp wut jĩ.*

21 Pánihat túttimah, Jacobboó, Diosdih túi jenah joiní jumna, ã wunat pínah jãtihbit ãih wúuat nahjĩh too caj ñuhnit, Diosdih ãt weñep wut jĩ. Pánih wëinit, ã wūáh José ã weh chénat pahdih “Meemdíh Dios búdí ã túi chãjbipna caá”, ãt niijíp wut jĩ.*

22 Túttimah, Joséboó, Diosdih túi jenah joiní jumna, ã wunat pínah jãtih judíowã Egipto baácboó jumnitji ĩ bejat pínahdih ãt naáwáp wut jĩ. Pánih naóhnit, ã jumená pínah ãih bácahjidiĥ ĩ ub bejat pínahdih ãt wutap wut jĩ.*

23 Túttimah, Moisés mánaboó Diosdih túi jenah joinít jumna, ã cãac jumuchah, caandíh bíic peihcanni widh ĩt bih bíbohop wut jĩ. Túinibit ã jumuchah ennit, caandíh ĩt bihip wut jĩ.* Caán baácđih moón ĩ maáhdih úumcanjeh, judíowã ĩ wehdih ã mawat túutuchah, ĩt jepahcap wut jĩ.*

24 Túttimah, Egipto baácđih moón ĩ maáh nuúm Moisésdih mit behanap wut jĩ. Páant mijeéh behna yuhna, Diosdih túi jenah joiní jumna, “Caánt mi wūáh caá”, ĩ niijátđih ãt náahcap wut jĩ.*

25 Caandíh behanĥ mi déewãboó wëinit, yeejép ĩ chãjachah enna yuhna, ãt chãjĩhcap wut jĩ. Pánih chãjcan, Dioíhwã bíicđih yeejép ãt yapat wut jĩ.

* 11:19 Gn 22.13

* 11:20 Gn 27.27-29,39-40

* 11:21 Gn

47.31-48.20 * 11:22 Gn 50.24-25; Ex 13.19

* 11:23 Ex 2.2

* 11:23 Ex 1.22

* 11:24 Ex 2.10-12

26 Dios ã wahni pínah Cristodih cãacwã yeejép ï chãjat pínah pah Moiséswãdihbüt Egiptodih moón yeejép ït chãjap wüt jĩ. Pánihna, nihat Egiptodih moón búdí jíib jumnidih ï bíbohatdih náahcanjeh, Dioíhwã bíicdih ã jumat jíib bita yeejép ï dehwat pínahdih ãt ñíwip wüt jĩ. Túttimah, ã túi chãjat jíib, Dios caandíh ã túi chãjat pínahdih jenah joí waáwána, yeejép ã yapat pínahdih ãt ñíwip wüt jĩ.

27 Diosdih túi jenah joiní jumna, Egipto baácđih moón ï maáh ã íjichah yahna, caandíh úumcanjeh, caán baácđant ãt bejep wüt jĩ. Dios jígođcanni ã jumachah yahna, jígođnidih ã enat pah ã wútatđih Moisés ãt jepah cáđahcap wüt jĩ.*

28 Moisés caandíh túi jenah joiní jumna, judíowãđih Dios ã túi ubat pínahdih ãt jéihyep wüt jĩ. Pánih jéihna, Dios ã wútat pahjeh queét judíowãđih íih jécnadih oveja wúúh meépjĩh ãt ñáñat túutap wüt jĩ. Páant ï ñáñatđih ennit, Dios nihat ï jwíih túuhnitđih ã mawat túutni ángelboó judíowã ï jwíih túuhnitboodíh ãt maocap wüt jĩ. Caán oveja wúúhđih mao péanit, Moisés ã wútat pahjeh, ï jumat yoobó ït jeémep wüt jĩ. Caán jeémát, Pascua ï niijní, bíicđih ï jwíih jeémp láa ãt jumap wüt jĩ.*

29 Túttimah, Diosdih túi jenah joinít jumna, “Muj Mac Đuuni”, ï niijní mujđih, mah wihcanni namáđih judíowã ït chúuh bejep wüt jĩ. Obohjeéhtih, Egiptodih moón queéđđih ñuun béjnit, muj ã jwúub đuj yóh lajachah, ït chíic wan beedép wüt jĩ.*

30 Pánihat túttimah, Diosdih túi jenah joinít

* 11:27 Ex 2.15 * 11:28 Ex 12.21-30 * 11:29 Ex 14.21-31

jumna, judíowã Jericó tátchidih bóo búdí wáihyat júdu yehmant ït púud bejep wut jĩ. Siete yeó jáap pohba caán tátchidih ït púudup wut jĩ. Páant bóí yeó jáap ï púudat túttimah, caán wáihyat júdu át boto jéen bejep wut jĩ.*

³¹ Diosdih táí jenah joiníh jumna, Jericó tátchidih bóli deoh nah jumnih, Rahab wát jumnih, judíowã en waóhnitdih wēi jwááhnit, mit teo wáacap wut jĩ. Páant mi teo wáacatji jíib, caán tátchidih moón Diosdih yap yohnitdih maonit, judíowã caántboodíh ït maocap wut jĩ.*

³² Bitá Diosdih táí jenah joinítidih naáwíhna yuhna, queét dawá ï jumachah, wã jéih naóh daác beedácan caá. Gedeón,* Barac,* Sansón,* Jefté,* David,* Samuel,* Dios naáwátidih naóh yapanitbat, nihát ïih doonádih wã naáwíhna yuh caá. Obo-hjeéhtih, queétdih wã naóh daáccan níit.

³³ Diosdih táí jenah joinít jumna, biquína bíih baácidih moondíh míic maona, ït yap yohop wut jĩ. Bitá ïih cãacwãdih táinijeh ït wutap wut jĩ. Páant Diosdih ï táí jenah joyóchah, “Yeebdíh wã teo wáacipna caá”, ã níijátji pah queétdih át teo wáacap wut jĩ. Bitá táí jenah joinít jumna, jiowã queétdih ï jeémíhichah yuhna, Dios ïih jacnadih át nemep wut jĩ.*

³⁴ Bitá táí jenah joinít jumna, búdí iigátboó jumna yuhna, ït iigcáp wut jĩ.* Bitá táí jenah joinít jumna, queétdih ï mao yohíhichah yuhna, ït jwei béjep wut

* **11:30** Jos 6.12-21 * **11:31** Jos 2.1-21; 6.22-25 * **11:32** Jue

6.11-8.32 * **11:32** Jue 4.6-5.31 * **11:32** Jue 13.2-16.31 * **11:32**

Jue 11.1-12.7 * **11:32** 1S 16.1-1R 2.11 * **11:32** 1S 1.1-25.1

* **11:33** Dn 6 * **11:34** Dn 3

jĩ. Bita wēpcannitji jumna yuhna, Diosdih táí jenah joiná, wēpépwã ít jumup wut jĩ. Pánih jumnit, bih baácmant júóhnit queétdih eníhcannit soldadowãdih míic maonit, ít yap yohop wut jĩ.

³⁵ Biquína yaádh Diosdih í táí jenah joyát jíib, í déewã wanah bejnitjidih Dios át booa wãhup wut jĩ.*

Obohjeéhtih, bita Dioíhwã í jumap jíib, queétdih teonit, búdí yeejép ít chãjap wut jĩ. “Diosdih ma cádahachah, jwĩ watbipna caá”, queétdih ít niijíp wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant í niijíchah yuhna, jeáboó chah túini pebhboó í bejat pínahdih náahna, ít jepahcap wut jĩ. Páant í jepahcat jíib, queétdih yeejép í chãjachah, ít wunup wut jĩ.

³⁶ Bita Diosdih táí jenah joinítidih yeejép deohnit, búdí ít puñup wut jĩ.* Bitadih chéonit, nemat muáboó ít nemep wut jĩ.*

³⁷ Bitadih jeejĩh yohnit, ít mawap wut jĩ.* Bitadih íih bácahdih tac yoób ít bóodop wut jĩ. Bitadih íibat naajĩh ít mawap wut jĩ.* Bita moh yéejnit jumna, oveja chóo, cabra chóodihjeh ít duwúp wut jĩ. Queétdih ñunnít, bita búdí yeejép ít chãjap wut jĩ.

³⁸ Queét chah túinit jumna, nin baácdih moón yeejépwã bíicdih jumnit pínah ít nihcap wut jĩ. Queét Diosdih táí jenah joinítboodih cáacwã í náahcah, muá wihcapboó, jeéboobút ípĩ jib bejep wut jĩ. Pánih jib bejnit, jeé íitboó, baácboó jumni íitboobát ípĩ ãwup wut jĩ.

* **11:35** 1R 17.17-24; 2R 4.25-37 * **11:36** Jer 20.2; 37.15 * **11:36**

1R 22.26-27; 2Cr 18.25-26; Jer 20.2; 37.15; 38.6 * **11:37** 2Cr 24.21

* **11:37** Jer 26.23

³⁹ Queét nihat caandíh túi jenah joinít dih Dios búdí át wēi enep wut jī. Pánih túi jenah joinít jamna yuhna, “Yeebdíh chah túini baác dih wã wãh bipna caá”, Dios ã niijníji baác dih ít juibí jwahcap wut jī.

⁴⁰ Páant niij naóhna, nin pah Dios niij jenah joiná át chãjap wut jī: “Queét wíihwã, túttimah jamnit wíihwãbut wã pebhna ĩ juyúchah, queét nihat biíc dih túinit yoobát wã jumat túut bipna caá”, át niij jenah joyóp wut jī. Pánih jenah joiná, jãtíh ã chãjatji chah túini jwiít dih ã chãjbipna caá.

12

Jesúsdih túi jenah joí cádahca boj jĩh

¹ Queét wã naóhni dawá Diosdih túi jenah joí cádahcannit ĩ jumatjidih jéihnit, yéej chãj cádahnit, jwiítbut Jesúsdih jwĩ túi jenah joí cádahca bojat dée caá. Nin pah caá jumat náahap: Náoni ã túi nãwíhichah yuhna, chodóp dih duo béjna, ã jéih wēp nãocan caá. Yégueh wáupnidih duoná, ã túi jéih nãocan caá. Páant ã jumat pah Diosdih jwĩ túi jepahíhna yuhna, jwĩ weñat pínahdihjeh chãjna, caandíh jwĩ túi jéih jepahcan caá. Pánihna, jwĩ yéej chãjat dih cádahat caá náahap. Chah wēp nãoniboó ã túi péaat pahjeh, jwiítbut Dios ã náah yacat pah jwĩ chãj cádahca bojat dée caá.

² Jesúsdihjeh jwĩ túi náhni jĩh. Caanjéh Diosdih túi jenah joí waóhni jamna, jwiít dih túi jenah joyát túut nibut ã jamna caá. Pánihna, caandíh jwĩ túi jenah joí cádahcat pínah niijná, jwiít dih ã teo wáacna caá. Cruzboó wunna yuhna, ã íp dih át túi jenah joí cádahcap wut jī. Cruzboó wunat tíic náah jamni ã jamuchah yuhna, ã íp ã jamupboó ã weñat

pínahdih jéihna, tíccanjeh, cruzboó át wunap wut jĩ. Pánihna, buu chah maáh jumna, Dios ã jéihyepmant bóo buwámant ã chúdna caá.*

³ Jesúsdiñ eníhcannit caandíh búdí yeejép ĩ chājachah yuhna, Dios ã náah yacat pah át cádahcap wut jĩ. Páant ã cádahcatjidih ñi túi náhninaá, yeebdíhbut yeejép ĩ chājachah yuhna, biíc yoobó cádahcat túut niijná.

⁴ Bitá yeebdíh túbit yeejép chājna yuhna, ĩt mao yohcap taga. Obohjeéhtih, Jesúsboodíh ĩt mao yohop wut jĩ. Páant yeejép ã yapatjidih náhninit, yeebdíh yeejép ĩ chājachah yuhna, caandíh ñi cádahca bojoó.

⁵ Dios yeéb ã wehdih ã naáwátjidih ¿ñi quíib buúd niit? Yeejép ñi yapat pínahdih ã naáwátidih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajĩ:

“Wúuhá, yeejép yapna yuhna, ma íjca bojoó. Páant yeejép ma yapachah, weém, ma Maáh, meemdíh bohéna caá wã chājap. Pánih bohénit, wã túut nuumát túutuchah, ma joyáh bojca bojoó. Páant wã wutuchah, jīgahcanjeh, ma túi jepahaá.

⁶ Nihat wã oinit, “Meém wã wúuh caá”, niij enitdih wãpĩ bohéna caá, ĩ yap yohcat pínah niijná. Pánihna, ĩ yap yohochah ennit, queétdih wã peéh chājbiipna caá’, Dios ã niijná caá”, át niij daacáp tajĩ. (*Job 5.17; Pr 3.11-12*)

⁷ Pánihna, yeejép yapna yuhna, Dioíh namádih ñi cádahca bojoó. Páant ñi yapatjĩh, Dios ã weh ñi jumuchah, yeebdíh bohéna caá ã chājap, chah ñi túi chājat pínah niijná. Det mána ĩ wehdih ĩ wutuchah,

* 12:2 Fil 2.6-11; He 2.9

ĩ jepahcah, ĩpĩ peéh chãjna caá, ĩ túut nuumát pínah niijná. Páant ĩ chãjat pah, Diosbat jwiít ã weh jwĩ jepahcah, jwiít dih ã peéh chãjbipna caá.

⁸ Ñi túi chãjcatdih ennit, yeebdíh ã naóhcah nihna, ã weh ñita nihcan tagaá. Páant ã naóhcah, mána wihcannit pah ñita jum tagaá. “Dios wã íp caá”, ñita jéih niijcán tagaá.

⁹ Jwĩ mána jwiít dih ded pah ĩ bohéátjidih ñi jenah joyoó. Queét jwiít dih ĩ peéh chãjachah, queétdih jwĩpĩ jepahap jĩ. Pánih jepahnit, jwĩ íp Dios ã túut nuumát túutachah, chah jepahat caá náahap. Pánih jepahna, páantjeh ãjeéh jwĩ túi jumbipna caá.

¹⁰ Wébít jwĩ jum jwuhuchah, jwĩ mána jwiít dih peéh chãjnit, “Nin pah wã chãjachah, wã wũh ã túi jumbipna caá”, ĩpĩ niij jenah joyóp wat jĩ. Obohjeéhtih, Diosboó peéh chãjna, jwiít dih teo wáacna caá ã chãjap, caán túini ã jum pah jwiít bat túinit jwĩ jum pah pínah niijná.

¹¹ Dedé peéh chãjatdih “Caán túina caá”, jwĩpĩ niij jenah joicán caá. Búdí jwĩpĩ jĩgahna caá. Obohjeéhtih, jwíih jĩgahna yuhna, túttimah caandíh jwĩ jenah joyóchah, jwiít dih ã teo wáacna caá, yéej chãjcanjeh, jwĩ túi jum pah pínah niijná.*

¹² Pánihna, búdí yeejép yapnit jumna yuhna, Dios yeebdíh ã bohéát dih jéihna, ñi jĩgah cádaahá. Caandíh chah túi jenah joinít, úumcanjeh, ñi túi weñeé.*

¹³ Pánih jumnit, Jesúih namádih bejnit, túinijeh ñi chãjaá. Páant yeejép ñi yapachah yuhna, Jesúsdih cádahcanjeh, wēpnit panihnit ñi jumbipna caá. Yeéb páant ñi jumachah ennit, bita Jesúihwã wēpcannit

* **12:11** Dt 8.5; 1S 7.14; 1Co 11.31-32 * **12:12** Is 35.3

panihnitboobát caandíh chah ã túi jenah joibírna caá.

Dios ã wnatdih jepahcah, ã tobohat

¹⁴ Míic jãihcanjeh, nihat biíc dih ñi túi jumnaá. Pánih jumna, jwĩ Maáhdih túi jepahnit, ñi yéej chãjca bojoó. Det yéej chãjcannitjeh jwĩ Maáhdih ã enbipna caá.

¹⁵ ¡Ñi túi chãja chaáh! Dios yeebdíh oinit ã teo wáacachah, ñi túi jepahaá. Jepah cádahna, ñi jwáub yéej chãjat pínah ã tobohna caá. Caandíh cádahna nihna, momatdih yeejép yílíp ã jãwat panihni yeebjéh ñita míic yéėja tagaá. Jesúih namádih ñi cádahachah ennit, bita ãihwãbat biíc yoobó ãta cádah tagaá.*

¹⁶ Ñi weha mána nihcannitjéh yeejép ñi chãjca bojoó. Diosdih náahcannitbut ñi jumca bojoó. Esaúboó ded pah ã jumattjidih ñi túi náhninaá. Diosdih, ã wãhni pínahdihbut náahcanni ãt jumap wat jĩ. Weép jeñé jumna, ã íp ã wnat tãttimah ã ípíh bií déedih bíbohni pínah ãt jumap wat yah jĩ. Dios ã ípdih ã niijníjidihbut bíbohni pínah ãt jumap wat yah jĩ. Obohjeéhtih, biíc yeó jáap búdí nãgáp wãhna, biíc láa ã jeémát jíbjeñ ã bíbohat déejidih oboh jumni pah jenah joinít, ã úudboodíh ãt wãhap wat jĩ. Pánih chãjna, Dios ã wãhat pínahdih ãt náahcap wat jĩ. Pánih náahcanni ã jumap pah yeébbó ñi jumca bojoó.*

¹⁷ ã úuddih ãih pínahdih ã wãhat tãttimah, Esaú ded pah ã yapatdih ñi jéihna caá. ã íp caandíh ã wãhat pínahdih Esaú búdí ãt náahap wat yah

* **12:15** Dt 29.18 * **12:16** Gn 25.29-34

jĩ. Obohjeéhtih, páant ã náahachah yuhna, weép jeñédih ã wūhat pínahdih ã úuddih wūh péanit, Esaúboodih ã íip át wūhcap wut jĩ. Caandih ã jái úúbúchah yuhna, túut nuumcánjeh, caandih át wūhcap wut jĩ.*

¹⁸ Dios Moisésjidih ã wutat túutuchah, jwĩ déewã judíowã Dios ã jumni jeená ít juibínap wut jĩ. Obohjeéhtih, caanná ĩ juibíat pah yeéboó ñi juibícan caá. Nin pah queétboó ít yapap wut jĩ. Dios ã jumni jeé, Sinaí wūt jumni jeená ĩ juibínachah, búdí iigát át jumap wut jĩ. Dupúát, baác méméat, búdí johlitbut át jumap wut jĩ.

¹⁹⁻²⁰ Caanná juibínit, póojat nah, Dios ã wéheatbut búdí ã yáanachah ít joyóp wut jĩ. Páant ã wéhenachah joiná, búdí úumnit, queét ít joíhcap wut jĩ. Dios nin pah queédih át niij wutap wut jĩ: “Det nin jeedih chāinitdih jeejĩh yoh mawat caá náahap. Nindih nuñáp ã chuñuchah, caandihbut jeejĩh ñi yoh mawaá”, át niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchah joinít, tubit úum náah jumni wutat ã jumachah, “Jwiít dih ma jwúub naóhca bojóó”, ít niijíp wut jĩ.*

²¹ Páant ã yapatdih ennit, nihat ĩ úumuchah, “Búdí úumnit, méména caá wã chājap”, Moisés yah buca át niijíp wut jĩ.*

²² Páant Diosjeéh ít jwíih jumap wut jĩ. Obohjeéhtih, yeéboodih pánihcan caá. Dios biíc dih jummat túut niijná, Sión wūt jumni jee pánihipna ñi juibína caá. Caán jeáboó jumni, Dios báadhniéh, Jerusalén tútchi caá. Yeebbát dawá ángelwã biíc dih

* **12:17** Gn 27.30-40 * **12:19-20** Ex 19.12-13,16-22; 20.18-21; Dt 4.11-12; 5.22-27 * **12:21** Dt 9.19

wëi naáwát túut niijná, ï míc wáacapna ñi jwíbina caá.

²³ Yeéb caán tátchidih moón pínah jumna, Dios weh jwíih jwíbinit biíc dih ñi míc wáac jwíbina caá. Nihat ï wátnadilh ã daácni núobat jeáboó ã jumna caá. Nihat cáacwãdilh ñioni ã jumapna ñi jwíbina caá. Bitá túi chãjnitji Dioíhwãjĩh míc wáacnit yeebbút ñi jumna caá. Dios queédilh yéejat wihcan-nit átát chãjap wut jĩ.

²⁴ Pánihna, Jesús pebhna ñi jwíbina caá. Jon Moisés ã wutatjidilh jwúb túut nuumnít, “Jesúsboó wanna, ãih meépdilh ã yoh wãhuchah, yeebdíh wã túi ubbipna caá”, Dios jwiít dih át niijíp wut jĩ. Abelji ãih meépdilh ã yohochah enna, Dios caandíh maonidilh át peéh chãjap wut jĩ.* Obohjeéhtih, Jesúsboó ãih meépdilh ã yoh wãhuchah enna, Dios jwiít dih át túi ubap wut jĩ. Pánihna, ãih meép oboh jumni nihcan caá.

²⁵ ¡Ñi túi chãja chaáh! Dios yeebdíh ã naáwáchah, ñi túi jepahaá. Jon jãtíh nin baácboó jumni Moisés Dios naáwát dih ã naóh yapanachah, caandíh ï joííhcatji jíib, Dios cáacwãdilh át peéh chãjap wut jĩ. Pánihna, bue jeáboó jumni Cristo jwiít dih ã naóh yapanachah jwĩ joííhcah, queédilh ã peéh chãjat chah, jwiítboodíh Dios ã peéh chãjbipna caá.*

²⁶ Moisésji jum láa Dios ã wéhenachah, baác át méménap wut jĩ.* Obohjeéhtih, biíh ã naáwát dih naóh yapaniboó Dios túttimah ã niiját pínadhilh nin pah át níj daacáp tají: “Nin baác dih, jeádihbut biíc láa pohba wã cádah méméabipna caá”, Dios ã niijná

* **12:24** Gn 4.10 * **12:25** Ex 20.22 * **12:26** Ex 19.18; Jue 5.5; Sal 68.7-8

caá, át niíj daacáp tajĩ. *

²⁷ “Biíc láa pohba wã cádah méméabipna caá”, ni-ijná, nihat ã chãjnijidih ã yohat pínahdih naóhna át chãjap wut jĩ. Obohjeéhtih, Dios ã maáh jumupboó jéih yohca naáh jumna, páantjeh ã jumbipna caá.

²⁸ Pánihna, ã maáh jumupna bejnit pínah jumna, caandih ã yohcat pínahdih jéihnit, “Túina caá, Paá”, Diosdih jwĩ niíj jĩh. Páant niijnít, ã náahat pah caandih búdí jwĩ wēi jĩh.

²⁹ Dios wēpni túini yoobát jumna, jwĩ tuu cáwat pah, det caandih jepahcannitdih ã yoh beedábipna caá.

13

Dios ã weñat pínahdih ded pah chãjat

¹ Bita Jesúíhwādih ñi míic oi cádahca bojoó.

² Ñi jéihca naáhwādihbut ñi túi wēi jwāáá. Pánih wēi jwāáhna, biquína Jesúíhwā, jéihcan yuhna, ángelwādih ït wēi jwāááp wut jĩ.*

³ Nemat muúboó jumnitdih ñi jĩgah en teo wáacá. Yeéb ïjeéh jumna nihna, ded pah ñi náahatdih jehnah joinít, queétdihbut ñi túi chãjaá. Bita yeejép ï yapachah ennit, yeéb biíc yoobó yapna nihna, ded pah ñi náahat pah, queétdihbut ñi túi teo wáacá.*

⁴ Ñi téihya chéwechah, ã túina caá. Pánih téihya chéonit, ñi míic cádahca bojoó. Ñi weha mána nihcannitjĩh yeejép ñi chãjca bojoó. Pánih yeejép chãjnitdih Dios ã peéh chãjbipna caá.

* **12:26** Hag 2.6 * **13:2** Gn 18.1-8; 19.1-3; Ro 12.13; 1P 4.9 * **13:3** Mt 25.35-46

⁵ Bií déedih t̄abit ñi bidca bojoó.* Nin pah Dios ãt niijíp w̄at jĩ: “Yeebdíh cádahcanjeh, wã tái teo wáac̄bipna caá”, ãt niijíp w̄at jĩ.* Páant ã niiját̄dih jéihnit, ñi bíbohni bií déedihjeh wē̄init, chah ñi jwáub bidca bojoó.

⁶ Páניהna, úmcanjeh, nin pah jwĩ niij jenah joiná caá:

“Wã Maáh Dios weemdíh teo wáacni caá. Páant ã jum̄atdih jéihna, cãacwã weemdíh yeejép ĩ chãjat pínahdih wã úmcan niit”, jwĩ niijná caá. *(Sal 56.3-4,9-11; 118.6)*

⁷ Yeebdíh waóh̄nit, Dios naáwát̄dih bohénit̄jidih, ĩ tái chãj cádahcat̄jidihb̄ut ñi tái náhninaá. Pánih náhninit, Diosdih ĩ tái jenah joyát̄ji pahjeh m̄antih, yeebb̄at biíc yoobó ñi tái jenah joyoó.

⁸ Jesucristo páant̄jeh biíc yoobó jum̄ni caá. Jon jãt̄ih ded pah ã jum̄at̄ji pah b̄uub̄ut ã jum̄na caá. Tãttim̄ahb̄ut biíc yoobó ã jum̄bipna caá.

⁹ Jesúih namádih cádahnit, biáboó bejcat t̄ut̄ niijná, dawá mácah ĩ bohéat̄dih ñi joicá bojoó. “Nindih ñi jeémé. Caandíh ñi jeémpca bojoó”, biquína ĩ niij bohéna caá. Páant ĩ niij bohéat̄dih jwĩ jepahachah yuhna, Diosdih chah jwĩ tái jenah joyát̄ pínahdih ã teo wáaccan niit. Obohjeéhtih, Diosboó jwiit̄dih oinit, ãpĩ teo wáacna caá, Jesúsdih chah jwĩ tái jenah joyát̄ pínah niijná. Páניהna, ã teo wáacat̄j̄ih caandíh tái jenah joinít̄ ñi jum̄uá.

¹⁰ Jesús cruzboó ã w̄un w̄uh̄at̄jidihjeh jwĩ tái jenah joyóchah, jwĩ yéejat̄dih Dios ã yohna caá,

* 13:5 1Ti 6.6-10 * 13:5 Dt 31.6,8; Jos 1.5; Fil 4.11-13

ãjeéh jwĩ túi jummat pínah niijná. Obohjeéhtih, sacerdotewãboó nuñúpwãdih ã mao cáo wũhna yũhna, cãacwã ã yéejatdih ãt jéih yoh beedácap wut jĩ.

11 Queét sacerdotewã ã maáta jópchi jummat pah nuñúp meépdih Dios ã jumni tólihboó ãpĩ ub waad béjep wut jĩ, cãacwã ã yéej chãjatdih Dios ã yohat pínah niijná. Páant ã chãjat túttimah, ã maoniji nuñúpdih cãacwã ã jumap yehboó ãpĩ cáo yoh beedánap wut jĩ.*

12 Jesúsbat tútchi yehboó cruzboó wun wũhnit, ãih meépdih ãt yohop wut jĩ, jwĩ yéejatdih ã yohochah, Dioíhwã jwĩ jummat pínah niijná.

13 Tútchi yehboó tíic náah jumni ã wunatdih enna, judíowã ã maáta caandíh ãt eníhcap wut jĩ. Pánihna, cruzboó ã wun wũhatjidih jwĩ túi jenah jói jíih. Páant jwĩ jumuchah enna, cãacwã jwiítidihbat ã eníhcan níit.

14 Nin baácboó páantjeh jwĩ jummat pínah yoobát ã wihcan caá. Obohjeéhtih, jeáboó jwĩ yoób jummat pínah tútchidih páina caá jwĩ chãjap.

15 Pánihna, Jesús ã teo wáacatjĩh Diosdih jwĩ wēi naáwáchah, caandíh mao cáo wũhat panihni ã jumna caá. Caandíh jwĩ túi weñat dée caá.*

16 Ñjeéh jumnitdih túi chãjnit, ñi teo wáacá. Páant ñi chãjat pínahdih ñi túi náhninaá. Pánih chãjna, Diosdih cáo wũhat panihnidih wũhnit, caandíh túi wēina caá ñi chãjap. Páant ñi chãjachah ennit, Dios ã túi wēibipna caá.

17 Yeebdíh waóhnitdih túi jepahna, ã wutah pah wēinit ñi chãjaá. Dios queétdih bohéat túutnit, yeebdíh ã túi en dawát túutap tagaá, caandíh ñi

* 13:11 Lv 16.27 * 13:15 Lv 7.12; Sal 50.14,23; Os 14.2

yap yohcat pínah niijná. Pánih wutnit ã jumuchah, yeebdih ded pah ã en dawátjidih Diosdih naáwát ã náahbipna caá. Pánihna, queétdih ñi túi jepahachah ennit, ã túi wēibipna caá. Obohjeéhtih, ñi jepahcah ennit, búdí ãta jĩgah tagaá. Pánih jepahcan, ñita túi jumcan tagaá.

¹⁸ Jwiít dih ñi wúbh cádahca bojoó, Diosdih páantjeh jwí túi jepahat pínah niijná. Yeó jáap jummat pah túi chājíhna, “Yeejépdih chājna caá wã chājap”, jwí niij jenah joicán caá.

¹⁹ Weemdíhbut búdí ñi wúbú, ñi pebhna waícanjeh Dios weemdíh ã jwúb wahat pínah niijná.

Queétdih ã pé wúbát

²⁰ Jwí Maáh Jesús jwí yéejat jíib wan wūhnit, ãih meépdih át yohop wut jĩ. Páant ã chājachah, “Ñi yéejatdih wã yohbipna caá, páantjeh wājeéh ñi túi jummat pínah niijná”, Dios jwiít dih át niij naáwáp wut jĩ.* Páant niijní jwí Maáh Jesús dih át jwúb boanap wut jĩ. Pánihna, Jesúsboó jwiít dih túi wbní, chah wēpni, owejawādh en daoní panihni jumna, jwiít ãih owejawā panihnitdih ã túi en daoná caá.*

²¹ Dios caandíh boaniji jumna, yeebdíh ã túi teo wáaca naáh, ã weñat pínahdihjeh ñi chājat pínah niijná. Pánih teo wáacnit, jwiít nihatdih ã túi tāt nūmú naáh, ã náahat pah jwí jummat pínah niijná. Jesucristodih yeó jáap jummat pah búdí jwí wēi jĩh. Páant tí ã jumna nah.

Ã pé túyat tāt

* **13:20** Ex 24.8; He 10.29

* **13:20** Is 40.11; Ez 34; Lc 15.4-5; Jn 10.1-16

²² Wã déewã panihnitá, yeebdíh nin wã daacátji búdí pohba nihcan caá. Pánihna, ninjìh yeebdíh wã naóh bohéatdih íjcanjeh, ñi táí joyoó. Pánih bohéna, yeebdíh weñaat túut niijná, páant wã daacáp be.

²³ Nindhbut yeebdíh wã jéihyana caá: Jwĩ úud panihni Timoteo nemat múbóó jumnijidih ìt bacanap wut be. Waícanjeh ninjìh ã jayúchah, yeebdíh enedih bejna, caandíhbut wã numah be-jbipna caá.

²⁴ Ñi maáta, nihat bita caanjìh jumnit Jesúíhwãbut ì túyã naáh. Nin Italia baácđih moón Jesúíhwã yeebdíh ì túyat túutna caá.

²⁵ Weembút yeéb nihatdih wã túyat túutna caá. Dios yeebdíh búdí oinit, ã teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2